

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,142

PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 17, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

20,000 Kinijos nacionalistų buvo internuoti Indo-Kinijoje per 4 metus. Nors jie neturėjo ginklų, tačiau jų viršininkai lavino kariauti. Čia jie matomi lavybos metu su mediniais šautuvais. Pastaruoju laiku jie buvo perkelti į Formosą.

Trys Vakarinio Pasaulio Didieji už Susitikimą su T. Sąjungos Premjeru

WASHINGTON. — Britanijos, Francijos ir Jungtinių Valstijų konferencija užsienio reikalų ministrų lygyje užgyrus idėją, kad Britanijos, Francijos ir Jungtinių Valstijų aukštieji lyderiai susitiktų su Tarybų Sąjungos premjeru Malenkovu.

Britanijos ir Francijos už-

Nevienaiškinama Savo Susitarimą

MUNSAN. — Prezidento Eisenhowero pasiuntinys Robertsonas savo pareiškime spaudai sako, kad jis susitarė su Pietų Korėjos prezidentu ir dabar Jungtinės Tautos gali rašyti paliaubas, bet Syngman Rhee pareiškimas visai ką kita.

Rhee sako, kad jis nepriims paliaubų, bet netrukdyt per tris mėnesius.

Komunistų radijas Pjongjange pareiškė, kad tie pareiškimai neįrodo, kad Syngman Rhee nesugriaus paliaubų.

Robertsonas turėjo 12 susitikimų su Rhee. Kaip atrodo iš pareiškimų, jis labai mažai ko atsiekė.

sienio reikalų ministeriams tvirtai pasisakius už Malenkovo, Eisenhowero, Churchillio ir Laniel susitikimą, JV valstybės sekretorius Dulles daug neprieštaravęs, tik reikalavęs, kad prieš tai trys vakariniai didieji turėtų daugiau diskusijų ir susitartų laikytis vienos linijos.

Britanijos ir Francijos ministrai nurodinėjo, kad tokio susitikimo plačiai reikalaujama ir vakariniame pasaulyje. Prie to, toks susitikimas esą galėtų įrodyti Tarybų Sąjungos lyderių nuosirdumą ir pasirengimą įrodyti darbais, kad jie nori taikos. Ant galo, esą neįmanoma išdirbti aiškią politiką Vakarų jėgoms, kurios turėtų laikytis siekiant taikos, neišsiaiškinus Tarybų Sąjungos užsienio politikos. Jie mano, kad konferencija su Malenkovu išsiaiškintų Tarybų Sąjungos politiką, jei nepasiektų ko kita, ir tas daug reikštų.

Šiuo tarpu negalima pasakyti, kaip ir kada toks susitikimas bus organizuojamas ir kas jam bus siūloma aptarti. Vekiausiai bus reikalinga diplomatinis pasitarimų su Tarybų Sąjunga pir-

ma, negu bus nustatytas laikas ir programa, jei bus siūloma kokia programa. Bet svarbu ir tas, kad susitikimas priimamas iš principo.

Čia buvo pasklidę gandai, kad Eisenhoweras priešingai tokiam susitikimui, ypačiai pirmą, negu įvyks rinkimai Vokietijoje. Girdi, net pasisakymas už tokią konferenciją pakenktų Adenauero politikai ir padėtų jo oponentams rinkimuose.

VISI TURI KOVOTI UŽ TOIKĄ, SAKO SASK. MINISTERIS

REGINA. — Sveikindamas susirinkusius apdiskusuoti taikos reikalą, Saskatchewanos socialės gerovės ministras J. H. Sturdy pareiškė, kad kova už taiką yra visų reikalas.

Trečias pasaulinis karas, sako jis, reikštų sunaikinimą visų didesnių miestų šiame kontinente.

Kiti kalbėtojai nurodė, kad Kanados žmonės gali daug pasitarnauti Churchillio pastangoms sušaukti keturių didžiųjų pasitarimą.

L. Beria Areštuotas ir Bus Atiduotas Teismui

MASKVA. — Kiek laiko atgal Tarybų Sąjungos vyriausybė nustebe pasaulį paliuosudama suimtuosius gydytojus ir apkaltindama vieną iš aukštųjų pareigūnų už neteisėną tų gydytojų suėmimą ir apkaltinimą. Šiomis dienomis ji dar labiau nustebe suimdama L. Beria, vidaus reikalų ministrą, ir apkaltindama jį dirbant ta kryptimi, kad sukėlus Tarybų Sąjungos tautų nesantaiką.

L. Berijos suėmimas, kaip atrodo, yra išrovimas pačios šaknies, iš kurios augo ir plėtojosi priešiška veikla, atsakomą už minėtų gydytojų suėmimą. Suimdama Beriją, Tarybų Sąjungos vyriausybė uždavė negirdėtą smūgį liaudies priešų pastan-

goms pasėti nesantaiką Tarybų Sąjungoje, pakenkti TS žmonių pirmynžangai ir pasitarnauti imperialistams, kurie siekia suirutės Tarybų Sąjungoje.

L. Berijos suėmimas yra vienas iš daugelio įvykių, kurie vienas su kitu turi daug bendra. Pirmą buvo iškelti titoistai, paskui slanskiai, o dabar buvo čiupta už pačios galvos.

Tarybų Sąjungos oponentai, be abejonės, bando ir bandys kelti mintį, kad Berijos suėmimas yra paseka kovos už galią Tarybų Sąjungoje tarp įvairių lyderių. Tas ne naujiena. Bet visi tokie įvykiai praeityje parodė, kad čia kova ne už galią, o prieš elementus, kurie vienu ar kitu būdu stengėsi iškreipti Tarybų Sąjungą iš teisingo kelio, atiduoti ją imperialistų rykliams.

Berija ir jo draugai, kaip matosi, buvo pasirinkę labai opų dalyką: jie norėjo suardyti Tarybų Sąjungos tautų draugystę, kuri labiausiai už viską atsakomą už Tarybų Sąjungos laimėjimus ekonomijoje ir kovoje prieš fašizmą, už taiką.

L. Beria bus atiduotas teismui ir bus teisiamas. Teisme paaikšės, kokio žalingo darbo jis griebėsi, pasiekęs tokios aukštos vietos valdžioje. Bet jis netoli nuėjo.

Frost Už Geso Vamzdį Kanadoje

TORONTO. — Ontarijos premjeras Leslie Frost sako, kad jis pritaria tiesimui geso vamzdžio Kanados pusėje, kad atvedus į Ontariją natūralų gesą iš Albertos.

Yra tokių, kurie agituoja už vedimą vamzdžių per Jungtines Valstijas, kadangi kainuotų apie \$20,000,000 mažiau.

Atvedimas vamzdžio iš Albertos kainuotų apie \$315,000,000, vedant Kanados pusėje.

Darbo Progresyvė Partija senai agituoja už to vamzdžio vedimą Kanados pusėje.

Parašutinininkai Pasirengę Kovai

ISMALIA, Egiptas. — Britų parašutinininkai iš 16-tos Airport Divizijos sutvirtino tankų kordoną apie Ismaliją, kur gali bile momentą įvykti susikirtimas tarp britų ir egiptiečių.

Egiptas visai atsisakė patenkinti britų reikalavimą sugrąžinti jau kelios dienos nežinia kur dingusį orlaivininką.

Britai paskelbė, kad jie krės visus egiptėnus, įvažiuojančius ar išvažiuojančius iš Ismalijos, kol nebus surastas orlaivininkas.

Egiptėnai, iš kitos pusės, įrengė tikrinimo postą tik už britų militarinės zonos. Jie neleis egiptėnams vykti į britų zoną įvairiam darbui.

STREIKUOJA AUKSO KASEJAI PORCUPINOJ

TIMMINS. — Porcupinos distrikte streikavo visos eilės aukso kasyklų darbininkai, reikalaudami pakelti algas.

Konsiliacijų taryba jau geras laikas atgal rekomendavo 10 centų į valandą, bet kompanijos siūlo tik 2 centus į valandą.

Pasidairius po Kanada

Kanadoje užvirė šaltas rinkiminis karas. Politikieriai pradėjo atakuoti vienas kitą ne juokais.

Konservatų lyderis George Drew sako, kad liberalai išlupa iš kanadiečių po \$100,000,000 kas mėnesį daugiau, negu reikia. Jis taipgi sako, kad konservatų valdžia sumažintų taksus \$500,000,000 per metus. Kitaip sakant, jo valdžia išluptų iš kanadiečių tiktai \$700,000,000 daugiau, negu reikia, vietoje liberalų \$1,200,000,000.

Lester B. Pearson, Kanados užsienio reikalų ministras, sako, kad reikia padaryti stebuklą, norint išpildyti Drew prižadus, o konservatai, aišku, negali stebuklus daryti.

CCF lyderis, ponas Coldwell, sako, kad Drew prižadai numušti taksus ant \$500,000,000 yra didžiausia apgavystė, kokią konservatai kada yra padarę.

Jis sako, kad Drew prižadai ne tiek neverti, kiek buvo verti socialkreditorių prižadai kiek metų atgal duoti kiekvienam po 25 dolerius į mėnesį.

Taip tai diena iš dienos politikieriai pliekia vienas kitą, iškeldami viršun, kad jų prižadai yra mėnkaverčiai.

Darbo Progresyvė Partija iš savo pusės sako, kad visos senos partijos sutinka karo ir kitais klausimais. Ji ragina žmones paremti jos kandidatus, kurie pasižada kovoti už taiką, už prekybą su visais kraštais ir apsaugą Kanados resursų, kurie parduvinėjami amerikiečiams. Tik tokiu keliu bus galima išvengti krizio ir karo.

Kanados eksportas pasta-

ruoju laiku smarkiai nupuolė, o importas pakilo. Per pirmus penkis mėnesius deficitas pasiekė virš \$200,000,000.

Konservatų politikierius John Diefenbaker sako, kad Kanados fermeriams grumojama depresija, kokios jie dar nematę, jeigu nebus imama si priemonių jų apsaugai.

12,000 siuvėjų, priklausančių prie Amalgamated Clothing Workers of America (vyriškų drabužių siuvėjai), reikalauja pakelti algas pustrylikos centų į valandą.

Kanados plieno darbininkai taipgi klebina duris savo samdytojų, kad jie pasektų Amerikos plieno industriją ir pakeltų algas, bet Kanados plieno kompanijos skelbia, kad jos neketina žengti pirmyn nei žingsnio.

Sakoma, kad rugpiūčio 3 dieną jeis galion parlamento tarimas mokėti bedarbių apdraudą ir susirgusiems bedarbiams laike nedarbo apdraudos ėmimo.

Toronto metropolinė taryba planuoja tiesti supervieškelį palei ežerą, kas kainuos \$20,000,000.

Vieškelis eis nuo Humber tilto iki Woodbine gatvės. Jis tur būt bus iškeltas. Toks atseinas pigiau. Viena mylia kainuos \$2,000,000.

20,000 auto darbininkų, dirbančių General Motors of Canada, pasirašys bendrą sutartį, apimančią visas imones.

Ar bus pakeltos algos, kol kas nežinia.

Kanadietis

Tarp geriausių Kanados aktorijų, parinktų dalyvauti Šekspyro Festivalyje Stratforde (Ontarijoj), yra Eric House (kairėj) ir Bob Christie (dešinėj), kurie čia matomi su Alec Guinness, festivalio žvaigžde.

Atvirai Kalbant

(Iš Tim Buck radio kalbos per CHUM stotį, Toronto)

(Tąsa)

Teisingumo ministeris negali rasti žodžio "prievara". Darbo Progresyvės Partijos programoje todėl, kad mes manome, jog tokioj politinėj sistemoj, kokia šiandien yra Kanadoje, ir esant tokiems klasinių jėgų santykiams, kurie yra šiandien, vieningos demokratinės žmonių jėgos gali atsiekti parlamentarinės daugumos ir padaryti mūsų parlamentą vyriausia jėga šalyje, ir praveisti progresyvius demokratinus pakeitimus, dabar reikalingus tam, kad sulaukius Kanados parduvinėjimą Jungtinėms Valstijoms ir padarius mūsų kraštą ir jo žmones tikrai didžiais. Mūsų programa paremta šiuo supratimu. Ji aprašo procesą, kaip tas išsivystymas laikui bėgant įvyks, sekanciais žodžiais (aš cituoju programą):

"Ko reikia, tai naujo politinio išsilygiavimo, liaudies koalicijos apie tautines demokratines Kanados nepriklausomybės užduotis, parlamento viršenybę ir svarčiuoju programą):

"Liaudies koalicijos siekiu bus išrinkti daugumą į parlamentą. Tokia dauguma, išrinkta pagal plačius tautinius žmonių reikalavimus, jų reikalus, sudarys valdžią. Tai bus naujos rūšies valdžia, pirmu sykiu atstovaujanti tikrus daugumos žmonių reikalus. Rinkėjų balsavimuose sumuštos, reakcinės karo, kurstytojų ir kapitalistinių interesų partijos pirmu kartu bus paliktos už valdžios sienų. Mūsų partija padės Kanados žmonėms kovoti už tokią parlamentarinę daugumą ir sudaryti liaudies valdžią. Ji kovos, kad nugalėjus visas kliūtis, kurios stovi ant kelių šiai liaudies peralei. Mes tiesiame kooperacijos ranką visiems patriotams budavoje vieningos

liaudies koalicijos už nepriklausomybę ir taiką".

Taip tai išvaiduoja Darbo Progresyvė Partija Kanados ėjimą linkui socializmo. Tam tai mes stengiamės suvienyti Kanados darbininkus. Mes kviečiame visas patriotines kanadiečių partijas pačioms spręsti tą. Mes reikalaujame iš federalės valdžios ir jos teisingumo ministerio, kad mus vertintų pagal mūsų žodžius ir darbus, o ne pagal citatą, išpeštą iš socialio, politinio, istorinio ir literatūrinio konteksto, parašyto virš šimto metų atgal.

Savo laiške, ponas Garsonas klausia mane, ar Darbo Progresyvė Partija išsizadėjo marksizmo. Mano atsaky-

mas — NE! Mes neišsizadėjome marksizmo; priešingai, mes pabrėžiame, kad Darbo Progresyvės Partijos programa yra pilnas ir nekvailikuotas marksizmo politinio mokslo pritaikymas Kanadoje šiandien. Darbo Progresyvės Partijos programa pirmu sykiu nurodo kanadiečiams kelią į socializmą.

Aš beveik girdžiu nekurios iš jūsų sakant: Gerai, ponas Garsonas ir karališkoji Kanados policija tiktai neteisingai perstato jus. George Drew uždraus jūsų partiją, jeigu jis taps premjeru. Tas tiesa, bet leiskit man priminti jums, kad jei ponas Garsonas, naudodamas karališkąją policiją, neleis Darbo Progresyvės Partijos kandidatams perduoti jums mūsų programos ir platformos, ir tokiu būdu sutrukdydys išrinkimą DPP narių į parlamentą, tai jis palengvins ponui Drew atsiekti savo tikslo. Kitais žodžiais, ponas Garson prąktikuoja tórių politiką, kuria perša ponas Drew.

Aš kreipiuosi į visus demokratinus kanadiečius su prašymu kelti opozicijos balsą prieš įvedimą Kanadoje marksizmo. Darbo Progresyvė Partija patiekia rinkėjams Kanadoje išdirbtą tautinę politiką, kad pastačius Kanadą pirmą vieton. Tiktai dėl to, kad mūsų programa ir pasiūlymai iškelia viršun visą mūsų šalies ateities klausimą, eina prieš antikanadišką politiką, kuri buvo įsmugeliuota mūsų šalin per praėjusius penkiuos metus, — liberalai ir toriai išvieno stengiasi neleisti mums kalbėti į

(Pabaigą ant 4 puslp.)

Isigykite ir Skaitkite Šias Knygas:

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktą ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais aparais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoj gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAL. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkę savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ZMOGUS IR MAŠINA. Sutašė Jonas Kaškatis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškatis. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

ELD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Vancouveriečių Ruošiami

Piknikai

įvyks

LIEPOS - JULY 19 d.

RUGPIŪČIO - AUGUST 30 d.

Central Parke, prie Kingsway ir Boundry Rd.
(Pusiaukelyje tarp Vancouver ir New Westminster)

Geras susisiekimas, autobusu, tramvajum
ar automobiliais.

Piknikų programa bus įdomi. Įvairūs užkandžiai,
gėrimai ir šaltakosė.

Pradžia 2 val. p. p.

KVIEČIAME VISUS

Rengėjai

TAR

Palanga vos ir broli darbo žmo ilsiio vieta. tinis kuror toli už Lie ribų. Svei tas, puikus žios apylin Palangą da

Tikras k prasidėjo t kais. Buvo rijos, poils čia veikia 2 ilsiio namai vyklos. 195 įsteigti mo sio namai, metu žymia vasarnami daugelis a "Kauno au Klaipešos riaus kom

Kurortas tos sąlygas iankus yra matas: va o žiemą č Jūros van ganizma, ma.

Kurorto vas užsibr simaliai i klimato fa senatorio: zuotas ko tų darbas, vendintas niams gyd diegti. K pintas tob gimais, gy tikos apar natorijoje įtaisyti na šai, jūre vandeniui tuotas ir rapijos rentgeno, fijos ir ki torijos N mėt jau iš 150 tūkst

Palanga spektivas planas ku rekonstru sutvarko metais miško juo rortą, su krantę, kultūros- Gražioo linkės. P pakrantėj venvietės. tos stam lės. Poils rengia išv

Besilsi suomet p langos m gintaro. sios priu gamybos

TARYBŲ LIETUVOJ

PALANGA

Palanga — Tarybų Lietuvos ir broliškujų respublikų darbo žmonių mėgstama poilsio vieta. Šis puikus klimatinis kurortas yra žinomas toli už Lietuvos respublikos ribų. Švelnus jūros klimatas, puikus paplūdimys, gražios apylinkės patraukia į Palangą daug poilsiautojų.

Tikras kurorto gyvenimas prasidėjo tarybų valdžios laikais. Buvo įsteigtos sanatorijos, poilsio namai. Dabar čia veikia 2 sanatorijos, 4 poilsio namai, 4 pionierių stovyklos. 1950 metais čia buvo įsteigti motinos ir vaiko poilsio namai, kurie pastaruosiu metu žymiai praplėsti. Savas vasarnamius Palangoje turi daugelis aukštųjų mokyklų, "Kauno audinių" fabrikas, Klaipėdos celiudozės - popieriaus kombinatas ir kiti.

Kurortas turi puikias gamtos sąlygas. Nepaprastai palankus yra švelnus jūros klimatas: vasarą čia nekaršta, o žiemą čia palyginti šilta. Jūros vanduo užgrūdina organizmą, pakelia darbingumą.

Kurorto gydytojų kolektyvas užsibrėžė uždavinį maksimaliai išnaudoti vietinius klimato faktorius. Neseniai sanatorijose buvo suorganizuotas kompleksinis kabinetų darbas, paruoštas ir įgyvendintas planas priešakiniams gydymo metodams įdiegti. Kurortas yra aprūpintas tobulais gydymo įrengimais, gydomosios diagnostikos aparatais. VPSCT sanatorijoje Nr. 1 šiais metais įtaisyti nauji gydomieji dušai, jūros, spygliuočių ir vandenilio vonios. Atremontuotas ir praplėstas fizioterapijos kabinetas, veikia rentgeno, elektrokardiografijos ir kiti kabinetai. Sanatorijos Nr. 1 remontui šiemet jau išleista daugiau kaip 150 tūkstančių rublių.

Palanga turi puikias perspektyvas augti. Priimtas planas kurortui išvystyti ir rekonstruoti. Miestas gerai sutvarkomas. Artimiausiais metais numatyta išplėsti miško juostą, kuri supa kurortą, sutvarkyti jūros pakrantę, praplėsti vietinės kultūros švietimo įstaigas.

Gražios yra Palangos apylinkės. Pušimis apaugusioje pakrantėje isikūrė žvejų gyvenvietės. Dabar čia įsteigtos stambios žvejybos artelės. Poilsiautojai dažnai surengia išvykas pas žvejus.

Besiilsinčiųjų dėmesį visuomet patraukia gražūs Palangos meistrų dirbiniai iš gintaro. Kadaiše čia buvusios primityvios, naminės gamybos pobūdžio dirbtuvės

gintarui apdoroti dabar virto stambiu kombinatu.

Kasmet kurorte gydomi ir ilsisi tūkstančiai darbo žmonių iš įvairių šalies miestų. Dabar poilsio namuose Nr. 2 yra, pavyzdžiui, statybininkas iš Kauno Mykolas Čiulkevičius. Vilniaus "Dailės" kombinato darbuotojas S. Naruškevičius ir daugelis kitų. Šiais metais poilsio namuose ir sanatorijose ilsėsis tūkstančiai žmonių. Daug darbo žmonių praleidžia savo vasaros atostogas Palangos vasarnamiuose.

Gražiame pajūrio parke, paplūdimyje, mieste, skveruose ir aikštėse, poilsio namuose, pionierių stovyklose, bibliotekose — visur sutinki linksmus, saulės nudegus žmones. Tai darbininkai, kolūkiečiai, inteligentai, kuriems tarybų valdžia suteikė teisę į sveikatą ir kultūringą poilsį. Praleidę savo atostogas gražiame Tarybų Lietuvos kurorte, jie grįš į darbą sustiprėję ir su dviguba energija vėl imsis kūrybinio darbo.

Naujos Muziejų Parodos Vilniuje

Vilniaus muziejuose atidarytos naujos parodos. Revoliucijos istorijos muziejaus salėse atidaryta paroda, skirta Kinijos Liaudies Respublikai. Gausūs dokumentai pasakoja apie naujosios Kinijos laimėjimus, apie jos ekonomikos ir kultūros suklestėjimą. Parodoje eksponuojamos Tarybų Sąjungos ir Kinijos tautų didžią draugystę vaizduojančių istorinių dokumentų nuotraukos.

Naujais eksponatais buvo papildyti ir Vilniaus Dailės muziejaus fondai. Devynioliktojo amžiaus lietuvių meno salėse išstatytas dailininko A. Slendzinskio nupieštas portretas, K. Šklierio akvarelių ciklas ir t.t. Eksponuojamas taip pat dailininko P. Kalpokio autoportretas. Tarybinio meno salėse galima pamatyti Lietuvos TSR nusipelnusio mokytojo Budrevičiaus portretą, kurį padirbo skulptorius P. Vaivada, A. Savicko, J. Buroko, Z. Petravičiaus, Č. Znamerovskio, V. Vasiljevo ir kitų dailininkų paveikslus.

Šiandieną Lampėdžiuose

Netoli Kauno ant Nemuno kranto gražioje vietoje yra Lampėdžių vasarvietė. Tarybų valdžios metais Lampėdžiai virto Kauno žmonių poilsio ir masinių gegužinių darbininkų kurortu. Čia įsteigtos dvi vaikų sveikatinimo stovyklos, kur kasmet praleidžia vasarą tekstilinių, metalistų, maisto pramonės darbininkų vaikai. "Inkaro" gumos ir avalynės kombinato darbininkams pastatytas gerai įrengtas profilaktorius. Čia, gydytojų prižiūrimi, praleidžia savo laisvalaikį šimtai kombinato darbininkų. Lampėdžių vasarnamiuose gyvena darbininkų šeimos. Vasaros metu čionai iš Kauno atvyksta vaikų darželiai.

Čia esantieji VPSCT poilsio namai šiemet pirmą kartą veikė žiemos sąlygomis. Poilsio namų klubui iš Leningrado gauta nauja kino aparatūra. Besiilsinčiųjų despozicijoje — sporto aikštė, lėš, biblioteka su skaitykla, biliardinė. Vandens sporto mėgėjams įsteigta laivelų stotis. Gyvenvietės teritorijoje vykdomi dideli apželdymo darbai.

Poilsio namuose naujajame sezone jau ilsėjosi Klaipėdos, Leningrado, Kauno, Vilniaus ir kitų miestų darbo žmonės. Iki metų pabaigos čia praleis savo atostogas apie trys tūkstančiai darbo žmonių.

Gyvenvietė su jos gražiu pušynu, ežeru ir vaizdingais Nemuno krantais tapo mėgstama Kauno darbo žmonių poilsio ir masinių gegužinių vieta. Poilsio dienomis čia būna ypatingai gyva. Su šeimomis čia atvažiuoja Kauno žmonių darbininkai, kad kultūringai ir linksmi praleistų savo poilsį.

Kino Studijų Kūrybinis Bendradarbiavimas

Glaudi draugystė užsimezgė tarp Lietuvos kronikinių dokumentinių filmų kino studijos ir Rygos meninių bei kronikinių filmų studijos kūrybinių kolektyvų.

1952 metų rudenį Lietuvos kino studijos darbuotojų grupė buvo nuvykusi Rygon į pasitarimą. Bendras Pabaltijo kino studijų išleisti kino žurnalų ir apybraižų peržiūrėjimas ir apsvaistymas, pasikeitimas darbo patyrimu padarė pračią šiai draugystei. Abi kino studijos pasikeitė atskirais kino žurnalų siužetais.

Šiomis dienomis į svečius pas vilniškius buvo atvažiavę rygiečiai: režisierius A. Neretniekas ir operatorius A. Gribermanas. Jie atsivežė su savimi atskirus kino žurnalo "Tarybinė Latvija" numerius, kino žurnalo "Pionierius" numerį ir sporto apybraižą apie visą sąjungines krepšinio varžybas, įvykusias Rygoje. Vietiniai kino darbuotojai parodė rygiečiams savo naujausius kino žurnalus, meninį filmą "Aušra prie Nemuno", kino apybraižą "Saviveiklos koncertas".

Liaudies Dem. Šalyse

Laimingas Mongolijos Vaikų Gyvenimas

Didele meile, dėmesiu ir rūpinimusi apgaubti vaikai Mongolijos Liaudies Respublikoje. Priaugančiai kartai čia suteikta visa: vaikų darželiai ir lopšeliai, gydyklos, mokyklos, teatrai, bibliotekos, vasaros stovyklos.

Per pastaruosius penkerius metus beveik dvigubai padidėjo vaikų darželiuose ir lopšeliuose esančių vaikų skaičius. Šiemet jie padidės dar

30 procentų. Pagal 1953 metų valstybinį biudžetą tam paskirta 3,5 milijono tugrikų.

Vis labiau auga Mongolijos mokyklų skaičius. Šiuo metu šalyje, be technikumų, yra 431 mokykla. Jose mokosi 72,100 žmonių — 8 tūkstančiais daugiau palyginti su pereinamais mokslo metais.

Mongolijos vaikai turi savo centrinę ir lielių teatrų Ulan-Batore, centrinę biblioteką ir bibliotekas Selengino, Kobdo, Čoibalsano ir kituose aimakuose, savo spaudą — masinį laikraštį "Pioneryn Unen" ir žurnalą "Pioner". Rašytojai rašo vaikams knygas ir pjeses.

Šalyje sudarytos visos sąlygos vaikų kūrybai, jų savišmėkumui vystyti. Visose mokyklose veikia pionierių būriai ir draugovės. Respublikos pionierių organizacijoje yra 39 tūkstančiai narių.

Mongolijos vaikų pasidžiavimas yra pionierių stovykla gražiame Tolos upės slėnyje. Mongolijos pionieriai čia įdomiai žaidžia, klausosi įdomių pasakojimų apie gimtąją šalį, apie jos puikią dabartį ir dar puikesnę ateitį.

—
Šanchajaus Tvarkymas

SANHAJUS. — Laikraščiai pažymėjo ketvirtąsias Šanchajaus išvadavimo metines, išspausdino pranešimus apie didžiulius laimėjimus, pasiektus įvairiose miesto ekonominio, politinio ir kultūrinio gyvenimo srityse liaudies valdžios metais.

Laikraštis "Sinvenzibao" rašo apie atliktus per ketverius metus darbus tvarkant miestą ir gerinant darbo žmonių butų ir buitines sąlygas.

Šanchajaus miesto valdžios organai per pastaruosius ketverius metus asignavo daug lėšų miesto darbininkų kvartalams tvarkyti. Šiuo metu, rašo laikraštis, iš esmės baigiama statyti 20 tūkstančių butų Šanchajaus darbininkams.

Sėkmingai sprendžiama vandentiekio ir kanalizacijos problema darbininkų kvartaluose. Per ketverius metus mieste nutiesti 103 kilometrų vandentiekio vamzdžių ir pastatyta daugiau kaip tūkstantis vandentiekio hidrantų. Nutiesta taip pat 370,000 metrų kanalizacijos tinklo.

Žymūs laimėjimai pasiekti miesto transporto srityje.

Dabar visi miesto rajonai surišti tramvajų, autobusų ir troleibusų linijomis.

(ELTA)

Auga Žuvies Pramonė Lietuvoje

Sparčiais tempais vystosi Lietuvos TSR žuvies pramonė. Dabar Baltijos jūros vandenį skrodžia dešimtys Klaipėdos tralerių laivyno valdybos žvejybinių laivų. Daug lietuvių jaunuolių baigė jūrinių mokyklų ir tapo laivų kapitonais, mechanikais, trailmeisteriais. Plačiai yra žinomi jaunų tralerių kapitono Algimanto Monkaus, Prano Kairio ir Kosto Kudzevičiaus vardai.

Prieš keletą metų įsteigti žvejybos kolūkiai yra pasiekę rimtų laimėjimų. Kasmet jie gauna daug pajamų. Pavyzdžiui, Telmano vardo kolūkio pajamos per metus sudarė daugiau kaip 2,700 tūkstančių rublių. Žvejybos kolūkiai įsigijo šiuolaikinių žvejavimo įrankių. Valstybinės žvejybos stotys aprūpina juos motoriniais laivais.

Dabar žuvies sugavimas Lietuvoje palyginti su buržuaziais laikais yra padidėjęs daugiau kaip 10 kartų. Šiais metais žvejybos verslas respublikoje žymiai praplečiamas.

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos 19-to suvažiavimo direktyvose dėl penktojo penkmečio plano TSR Sąjungai išvystyti 1951-55 m. m. numatyta padidinti žuvies sugavimą Tarybų Lietuvoje beveik 4 kartus.

Liaudies Balsas

RAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.

LLAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

EMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

MŪSŲ PASTEBĖJIMAS PILDOSI

Kiek laiko atgal mes rašėm, kad progresyvės idėjos laikui bėgant tampa visos demokratinės žmonijos idėjomis. Pavyzdžiui, mes sakėm, kad Kanados progresyvių obalsis, kad Kanada būtų statoma pirmoj vietoj, laikui bėgant taps svarbiausiu visų demokratinų kanadiečių obalsiu. Kad taip bus, jau dabar galima matyti.

Liepos 7 dienos Globe and Mail uždėjo tokį antgalvį ant pirmo puslapio: "Drew pritaria Kanada pirma politikai tikslu apsaugoti kasyklų, aliejaus interesus." Kitą dieną pranešė, kad Drew pritaria, kad apdrauda nuo nedarbo būtų duodama ir ligos metu.

Kaip žinote, Drew yra konservatų lyderis. Ir jis kalba tikslu laimėti balsus ateinančiuose rinkimuose. Kad jis to nevykdys, ką jis dabar kalba, nėra abejonės. Tačiau tas faktas, kad jis priverstas apie tai kalbėti, rodo, kaip opūs tie klausimai, kaip artimi Kanados žmonėms. Reiškia, kad Darbo Progresyvių Partija puikiai apčiuopia Kanados žmonių gyvybinius reikalus, kad ji stovi priešakyje jų gyvenimo.

Be abejonės, norint tuos klausimus realizuoti, reikia sekti ne paskui poną Drew ar St. Laurentą, o balsuoti už DPP kandidatus. Tie klausimai bus pravesti gyvenimui tikrai tuomet, kada ir po rinkimų bus kam juos kelia viršun parlamentuose.

Sulaikymas Kanados aliejaus, geležies rūdos ir kitų žaliavų išpardavimo, įvedimas sveikatos apdraudos ir kitų reikalingų reformų, yra labai svarbūs, būtini reikalai. Tas turi būti įvesta greitai ateityj. O norint užtikrinti, kad tas bus įvesta, reikia išrinkti daug kovotojų už tų reikalų pastatymą pirmon vieton.

Rinkimai duoda progą visiems darbo žmonėms pastūmėti savo reikalus pirmyn. Tad nepraleiskit progos. Pasidarbuokit už darbo žmonių kandidatus. Rinkimams atėjus, balsuokit patys ir raginkit kitus balsuoti. Jeigu visi praktuosim savo demokratinę teisę, Kanada eis pirmyn progreso keliu be didelių sukrėtimų ir bus pavyzdžiu kitoms šalims.

KAS TOLIAU BUS

Kiniečiai ir korėjiečiai sutikę rašyti paliaubų sutartį su Jungtinėmis Tautomis, jeigu pastarosios pasizadės suvaldyti Pietų Korėjos kariuomenę, nepaisant to, kad prezidentas Syngman Rhee nesirašo paliaubų. Ką tas ištikrųjų reiškia?

Amerikiečių komandierius, atsakydamas į kiniečių notą, pasakė, kad JT neturi kontrolės ant Pietų Korėjos ir jos valdžios, bet Pietų Korėjos kariuomenė esanti po JT komanda. Taigi, Pietų Korėjos valdžia gali neklausyti amerikiečių. Ji gali vesti karą toliau. Bet amerikiečiai turi teisę duoti įsakymus Pietų Korėjos kariuomenei laikytis paliaubų sutarties. Išeina, kad prezidentas Syngman Rhee būtų generolas be armijos. Bet taip nėra.

Rhee nė kartą sakė, kad jis pasirengęs ištraukti savo kariuomenę iš JT žinios. Tuomet JT nebeturėtų kontrolės ant Pietų Korėjos kariuomenės. Kas tada bus? Daleiskime, kad Rhee įsako savo kariuomenei tęsti karą? Ką JT jėgos darys tuomet? Kariaus su Pietų Korėjos kariuomene, kad ištesėti žodį kiniečiams ir korėjiečiams?

Išrodo, kad amerikiečių padėtis Korėjoj darosi labai paini. Ant galo gali tekti jiems susidurti su daug nemalonumų. O kad Syngman Rhee pasirošęs tuos nemalonumus daryti, tai labai aišku. Prezidento Eisenhewero pasiuntinys tarėsi per dešimtį kartų, bet Rhee nei žingsnio atgal.

Korėja bus pamoka visiems, kad nereikia kišti nosies į vidujinius kitų šalių reikalus; kad labai rizikinga susidėti su atžagareiviais, kurie apsėsti neapykantos savo liaučiai, norinčiai geresnio gyvenimo. JT sugriovė visą Korėją, bet padėtis ne tik nepagerėjo, o dar pablogėjo.

KAS NAUJO PASAULYJE

Anglijoje kyla idėja, kad Britanijos, Jungtinių Valstijų ir Francijos aukštieji lyderiai susirinktų Anglijoje.

R. A. Butler, kurs dabar eina premjero pareigas, atsakydamas į darbiečių klausimus, išreiškė nuomonę, kad ta idėja yra verta atydos.

Csurchillis dėl nesveikatos negalėsiąs vykti į Bermudą, tad esą geriau turėti tą konferenciją Londone ar kur kitur Anglijoje, sako darbiečiai.

Klausimas yra, ar prezidentas Eisenhoweras sutiks vykti į Londoną.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas George Meany ir CIO prezidentas Walter Reuther atsiuntė iš Stokholmo telegramą, kurioje jie ragina prezidentą Eisenhowerą sušaukti keturių didžiųjų konferenciją apkalbėti m u i laisvų rinkimų Vokietijoje.

Jie tą telegramą pasiuntė matomai pasitarę su kitais taip vadinamos Laisvųjų Unijų Tarptautinės Konferencijos lyderiais, kurie susirinko į Stokholmą pasitarimui. Be to, jie taipgi reikalavo, kad Eisenhoweras reikalautų, kad Jungtinės Tautos protestuotų Rusijai, kam ta neleido maištininkams triukšmą mauti Berlyne.

Kiniečiai ir korėjiečiai sutinka pasirašyti paliaubas, bet stato sąlygą, kad amerikiečiai suvaldytų Rhee ir jo kariuomenę ir grąžintų į belaisvių kempes paleistus belaisvius.

Tuo tarpu Rhee atmetęs net labai prielankias sąlygas, kurias pateikęs Eisenhowero pasiuntinys.

Ponas Robertsonas siūlęs sekančiai: 1. Amerikiečiai apleistų poitinę konferenciją sykiu su korėjiečiais, jei per 90 dienų nesurastų būdo, kaip taikiu būdu apvienyti Korėją. 2. Tada Amerika ir Pietų Korėja užvestų derybas aukščiausiam lygij, ką toliau daryti dėl apvienijimo Korėjos, bet su tokiu supratimu, jog tuos tarimus turi ratifikuoti JV senatas.

Rhee reikalaujantis tiesioginio pasizadėjimo padėti Korėjai, jei politinė konferencija neras išėjimo, apvienyti Korėją per karą.

Atrodo, kad amerikiečiai nelinkę duoti tokią garantiją.

Sakoma, kad Viet-Namo ir Laosos valdžios, kurios artimai veikia su francūzais, prielankiai atsiliepusios į Francijos premjero pasiūlymą pradėti derybas dėl di-

desnės nepriklausomybės Indo-Kinijos šalims.

Kambodijos valdžia, kuri pagrumojo mobilizavimą m u 100,000 kariuomenės kovai už nepriklausomybę, pareiškė, kad francūzų pasiūlymas toli gražu nepatenkina Kambodijos reikalavimų.

Britanijos prekybininkai, nuvykę į Pekingą, pasirašė su kiniečiais sutartį, apimančią \$84,000,000. Klausimas tikrai, ar tie britai galės parduoti kinams tas prekes, kurias jie pažadėjo. Mat amerikiečiai yra uždraudę savo sąjungininkam parduoti taip vadinamas strategines medžiagas ir mašineriją.

Tuo tarpu Hong Konge sėdį amerikiečių pirkliai ir laukia pasirašymo paliaubų, kad būtų galima nusiskubinti į Pekingą ir pradėti derybas dėl prekybos. Anglai, kaip atrodo, aplenkė amerikiečius.

Republikonai nelabai sutaria Korėjos klausimu.

Senato užsienio santykių komiteto pirmininkas Alexander Wiley sako, kad Pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee pastatė į pavojų 300,000 amerikiečių ir pačią taiką su savo elgesiu.

Bet senatorius Joseph R. McCarthy giria Syngman Rhee kaip didžiausį patriotą.

Šie du senatoriai nėra viskas. Ir kiti republikonai esą ne vienodos nuomonės apie Rhee ir aplamai karą Korėjoj.

Eisenhoweras sako, kad Amerika turi išduoti atomines paslaptis savo sąjungininkams. Matomai jis nori tuomi pakelti sąjungininkų pasitikėjimą amerikiečiais.

Pastaruoju laiku amerikiečių prestyžas Europoje labai smarkiai nupuolė.

Iš kitos pusės, atsiranda tokių, kurie baugina amerikiečius rusų pavojumi.

Kenneth Edmunds, apsigynimo sekretorius, sako, kad rusai turi orlaivių, kurie galėtų atnešti atomines bombas, numesti ant Amerikos miestų, ir grįžti namo. Jis taipgi sako, kad rusai turi užtektinai bombų, kad numesti po dvi bombas ant 67 miestų.

Generolas Nathan F. Twining, naujas orlaivyno štabo viršininkas, sako, kad amerikiečiams neužtenka jėgų apginti visus orlaivius. O prie to, rusai išlavinę mažiau lakūnų, kaip ir amerikiečiai.

Indijos premjeras Nehru

sako, kad Indija palaikys kolonijų ir spalvotų žmonių kovas už lygybę po visą pasaulį, visomis priemonėmis, išskyrus karą ar siuntimą ginklų.

Jis taipgi pareiškė, kad Rhee pasielgimas (paleidžiant belaisvius) buvo labai neapgalvotas žygis ir gali pakenkti taikai.

Jungtinės Valstijos sulaukė paramą Iranui, kol aliejaus klausimas nebus sutvarkytas.

Prezidentas Eisenhoweras pats parašė laišką premjerui Mosadegui, pareiškėdamas, kad Amerika nebeduos ekonominės pagalbos, kol Iranas nesusitaris su britais aliejaus reikalu.

Iraniečių šaltiniai teigia, kad Eisenhoweras savo laiške dar išreiškęs nepasitenkinimą, kām Iranas duodas tiek daug laisvės Tudeh (prokomunistinei) partijai.

United Press sako, kad prezidentas Eisenhoweras nori išvengti susitikimo su Malenkovu kol praeis rinkimai Vakarų Vokietijojej.

Tie rinkimai įvyksią pabaijoj vasaros ar rudenį.

Neamerikoniškos veiklos komitetas pradeda kibti prie kunigų.

Girdi, vienas Stalino "draugas" informavęs, kad visa eilė kunigų priklauso prie komunistų partijos.

Tuo informatorium, žinoma, yra B. Gitlovas, senai nusišpicavęs renegatas.

Jungtinių Valstijų attorney-general sako, kad jis įleis 10 Tarybų Sąjungos šachmatininkų visai nelaukdamas, ar McCarthy pripažins juos tinkamais, ar ne.

10 amerikiečių šachmatininkų, kurie pralaimėjo Maskvoje 1946 metais, laukia jų su dideliu nekantrumu.

ATVIRAI KALBANT

(Atkelta nuo 2 pusl.)

Kanados žmones. Aš žiūriu į jus, visus kanadiečius, kurie tikite į demokratiją ir taiką, tikėdamasis, kad jūs prisidėsite prie kovos prieš tai. Padėkit DPP laimėti teisę visiems kanadiečiams pastatyti Kanadą pirmon vieton. Stokit į rinkiminę kampaniją dabar. Nugalkit torių-liberalų išpardavinėjimą Kanados, dirbdami, balsuodami ir išrinkdami jūsų Darbo Progresyvių Partijos kandidatus.

Pastabos

Areštavimas Tarybų Sąjungos vidaus reikalų ministerio L. Beria, komercinėje spaudoje iššaukė tūkstančius spėlojimų ir pranašavimų apie "vidaus kovą už galią".

Žinoma, tokio aukšto pareigūno areštavimas, nėra kasdieninis dalykas. Tai labai retas įvykis. Todėl galime mažai stebėtis iš komercinės spaudos šūkavimų.

Bile kurio darbo žmonių prieš tarybinę šalį pasalinimas ar nubaudimas, komercinėje spaudoje apverkiama šmeižiant socialistinę šalį ir jos santvarką.

Kaip Pravda paduoda, Beria stengėsi ir darbavosi sukelti tautinius nesutikimus ir kivirčius, siekdamas paženkti komunistų partijos ir vyriausybės draugiško ir taikingo tautinio bendradarbiavimo politikai; bei siekdamas savo karjeristinių užgaidų, bandė save pastatyti aukščiau vyriausybės ir partijos.

Be abejo, tai prasikalstantys užmojai, kurie statė šalį ir jos gyventojus į pavojų. Už tai jis ir turėjo priėti liūdno galo.

Nežiūrint kaip komercinė spauda šį dalyką perstato, tačiau visiems yra aišku, kad Tarybų Sąjungoje niekam pirmiau nepasisėkė ir dabar nepasisėka savo karjeristines užgaidas praveisti taip, kaip tai jiems vyksta kapitalistinėse šalyse.

Čia įvairiausi karjeristai ir peinigrobiai labai dažnai savo avantūromis ne tik įstumia į skurdą tūkstančius savo šalies gyventojų, bet ir sukelia nekaltų žmonių žudynes bei karus ir už tuos prasikaltimus lieka visai nubausti, dažniausiai nei nepasmerkti.

Tarybų Sąjungoje tokie avantūristai neturi vietos. Jie greitai lieka išaiškinti ir skaudžiai nubausti.

Kuo pasibaigs visas Korėjos taikos reikalas, dar vis nėra aišku.

Atrodo, kad paliaubos bus pasirašytos, tačiau, yra daug abejonų, kad po paliaubų pasirašymo, jau Korėjos bėdos pasibaigs.

Robertsonas, Eisenhowerio specialus pasiuntinys, pranešė, kad Rhee sutiko su amerikiečių nusistatymu dėl paliaubų pasirašymo, o korespondentų užklaustas, Rhee pareiškė, kad jis nepriims paliaubų, tik sutiko joms nekliudyti per tris mėnesius.

Ar nebus tik koks slapstas samokšlas padarytas?

Z. J.

Robertson su Rhee pasitarimuose JAV sekretoriaus pavaduotojas ir prezidento pasiuntinys W. Robertson su Pietinės Korėjos premjeru Paik Too Chin geria tostus už viens kitą. Tostams naujuose JAV sekretoriaus pavaduotojas ir prezidento pasiuntinys W. Robertson su Pietinės Korėjos premjeru Paik Too Chin geria tostus

Ką Kiti Rašo

Ieškojės ir Nesuradęs

Kunigas Steponavičius rašo: "Kaip tikintysis tiki, kad yra Dievas, taip netikintysis tiki, kad jo nėra."

Todėl jis susilęs ieškojės ir niekur netikintųjų nesuradęs.

Jeigu taip, tai kunigų biznes turėtų užsidaryti. Kam jis reikalingas?

Su bedieviais, sako kunigas, labai lengva apsidirbti: tegu jie įrodo, kad dievo nesiranda.

Bet taip pat lygiai lengva bedieviams apsidirbti su kunigais: tegu jie įrodo, kad dievas yra.

Tie "argumentai" be galo seni. Kunigas Steponavičius nieko neišrado. — A. Bimba.

Kandidatas į šventuosius

Lietuviški klerikalai surado kandidatą į šventuosius. Jų kandidatą yra seniai miręs arkivyskupas Jurgis Matulevičius, kuris dangaus karalystėje turėtų pakeisti nepamačylyvą šv. Kazimierą.

Prasideda ta pati istorija, kaip ir su lenkų karaliene Jadvyga, kurią lenkų dvasiškija ir prošeponai jau seniai stumia į šventųjų stoną. O įkopimas į šventųjų stoną labai ilga procedūra. Politinė protekcija čia lošia nemenką rolę.

Jeigu senoji lenkų pulkininkų valdžia nebūtų buvus nušluota į istorijos gurbą, tai Jadvyga, veikiausiai, jau sėdėtų danguje. Įsisteigimas liaudiškos valdžios Lenkijoje sumažino ar bent ap sunkino Jadvygos šansus pakliūti į šventųjų kategoriją. Vistik,

Londono ir Chicagos ponai nenustoja vilties.

Lietuviški klerikalai susirado tokį kandidatą į šventuosius, kad jiems tenka ginčytis net dėl jo pavardės. Vieni jų vadina jį Matulevičium, kiti reikalauja, kad jis būtų vadinamas Matulaičiu, nes Matulevičium jį padarė jo dėdė kunigas, gyvenęs Lenkijoje. O Romoje jis pavadinta dvilype pavarde. — Matulewicz - Matulevičius.

Matulewicz tai koncesija lenkam, kad jie nesukeltų barnių su dangaus juristais ir ekspertais.

Tūli iš Jurgio Matulevičiaus apologentų taip nekantauja su jo įvedimu į šventųjų rangą, kad nieko nelaukdami, jau dabar pasiskelbė, kad "jis šiandien yra pas Dievą ir tapęs visos lietuvių tautos nuosavybe". (Žiūrėk "Draugo" Nr. iš 29 d. birželio.)

Matot, vienas stebūklas jau įvyko. "Draugo" marijonai, kaip matot, gavo telegramą ar kablegramą tiesiai iš dangaus.

Jeigu miręs arkivyskupas, kaip teigia "Draugas", yra "visos tautos nuosavybė", tai kodėl VLIKui, ar šimūčio-Grigaičio tarybai nepasiskelbti oficialus pranešimas, jog arkivyskupas jau danguje, kad "tauta" užėmė naują poziciją dangaus karalystėje ir kad iš tos pozicijos galima bus bombarduoti Tarybų Lietuvos valdžią.

Lietuviški marijonai ir kokie vadeivos pradėjo didelių politinių ir religinių biznį. Jiem užtikrintas socialdemokratų

mėnševikų prieštankis neutralitetas.

Juo prasčiau jiems sekasi šioj žemėj, juo prasčiau jiems net šventoj Italijoje, tuo labiau jie žiūri į dangaus karalystę. — Vilnis.

Nebus Jiems Ramiybės

Idomių žinių dabar ateina iš Indo-Kinijos, kur verda žmonių karas prieš francūzus imperialistus.

Ligi šiol oficialiai į karą buvo įstojusi tik vietnamiečių tauta, Vietnamo liaudis. Bet gi Indo-Kiniją sudaro trys valstybės: Vietnamas, Laos ir Cambodia. Pastarosios dvi oficialiai nebuvo įsitraukusios į karą už tautinį išsilaisvinimą.

Tik pastaruoju laiku pasigirdo protestų balsai iš Laos ir Cambodijos. Šitie balsai patvirtina tai, kad visos Indo-Kinijos tautos nori francūzus išvyti iš savo žemės ir gyventi laisvai.

Štai, net Cambodijos karalius Norodom Sihanouk "pasišaušė" ir reikalauja savo kraštui nepriklausomybės, reikalauja politinės laisvės. Jei ko, ten prasidės mūšiai tokie, kokie vyksta Vietname.

Kodėl karalius Norodom taip daro? Kodėl jis reikalauja savo kraštui laisvės? Todėl, kad žmonės didžiai nepasitenkinę francūzų viešpatavimu, žmonės verčia jį tai daryti.

Visą Indo-Kiniją apėmė didžio nepasitenkinimo liepsnelė ir jos francūzai, — nežiūrėnt, kiek daug ginklų jie gaus iš Amerikos, — nebepajėgs nuslopinti.

Francūzijos imperialistai akli. Jie dar vis mano jėga galėsia tautas vergijoje laikyti, kaip laikė pirmiau. Į Azijos ir Afrikos tautas francūzai imperialistai žiūri su panieka, kaip žemesnes, kaip netinkamas savivaldybei.

Jie daro didžiausią klaidą neatsisakydami senos politikos, nebandydami sugyventi su tomis tautomis draugiškai, kaip lygi su lygia.

Francūzijoje, kaip jau žinia, liaudis nori baigti karą Indo-Kinijoje. Ištraukti iš ten ginkluotąsias pajėgas, paliekant tam kraštui tvarką ar kablegramą tiesiai iš dangaus.

Francūzijos komunistų partija, stovėdama už karo baigimą Indo-Kinijoje, praėjusiuose municipaliniuose rinkimuose gavo daugiau balsų negu kuri kita partija.

Šių metų birželio mėnesio viduryje, Paryžiuje, įvyko Francūzijos komunistų partijos centro komiteto plenumas, kuriame tos partijos sekretorius Duclos darė pranešimą. Trumpai suėmus, pranešimo branduolis tokis: "Mūsų partija, — pareiškė Diuklo, — visomis jėgo-

ŠYPSENOS

Visai Priešingai

Vyras: — Kokia prabanga! Dvi skrybelės prie vienos suknelės!

Žmona: — O ne! Viena suknelė prie dviejų skrybelių!

Kooperacija

Draugas atsilankė pas savo kaimyną su reikalais. Per visai trumpą laiką jo kaimynas su žmona paguldė penkis vaikus ir atsistojo pasišnekėti.

"Stebėtina, kaip jūs taip greitai apsidirbotė su tokiu būriu vaikų?" klausia svečias.

"Labai paprastai," atsakė žmona. "Aš išmaudau, o vyras nušluosto."

Ne Tas Žmogus

Vienas Francijos svetimšalių legijono karys buvo nuteistas rykštėms. Ir juo smarkiau jis buvo plakamas, tuo daugiau jis juokėsi.

"Koks čia tau juokas?" klausia seržantas.

"Aš esu ne tas, kars nusikalto", atsakė plakamasis.

mis kovodama už darbininkų klasės, kaip liaudies jėgų susivienijimo pagrindo, veiksmų vienybę... yra didžiųjų nacijos interesų gynėjas.

"Nacionalinės nepriklausomybės, socialinės pažangos ir demokratiškos laisvių gynimo politiką, atitinkančią Prancūzijos reikmes ir liaudies lūkesčius, galima apibūdinti šitaip:

— Nustatyti taiką Vietname ir sudaryti susitarimus ekonominiais ir kultūriniais klausimais, atitinkančius Vietnamo, Patet - Lao ir Kchmeros tautų interesus ir prancūzų tautos interesus;

— Atsisakyti nuo kolonijinio engimo metodų;

— Atsisakyti nuo Bonos ir Paryžiaus sutarčių ratifikavimo;

— Vykdyti politiką visiems ginčijamiems klausimams sureguliuoti derybų keliu, siekiant paruošti palankias sąlygas visuotiniam Taikos Paktui sudaryti.

— Žymiai sumažinti karinės išlaidas;

— Įvesti teisingą mokesčių sistemą;

— Gerbti demokratines laisves ir konstitucines garantijas".

Kaip matote, ši partija ir šiuo metu centriniu savo o-balsiu turi karo baigimą Indo-Kinijoje.

Jei naujasis Francūzijos premjeras Joseph Laniel nevykdys taikos Indo-Kinijoje, tai ir jo viešpatavimas bus labai trumpas. — Laisvė.

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Taša)

Ukrainiečių delegatas iš Winnipeg'o drg. G. Krozen ir aš nuvykome kartu, kaip tik pasibaigė popietinė sesija. Pirmutinė parodos dalis "Istoriniai Faktai" rodė prisi- rengimą prie bakteriologinio karo Jungtinėse Valstijose per pašukutinius dešimtis me- tų. Padidintos nuotraukos, paimtos iš amerikoniškų laik raščių, rodė, ką Amerikos žymūs vada politikieriai ir žariškiai tuo klausimu rašė, ar kalbėjo, užgirdami bakte- rijų vartojimą kare, kaipo pigaus ir galingo ginklo. Di- dēlė nuotrauka stovyklos "Detrich", kur dirba 4,000 žmonių, patraukė žiūrovų dė- mesį. Taipgi ir mūsų kana- diečio daktaro, kuris yra gal- va "National Research Coun- cil", pareiškimas, kad bakte- rijos yra pigus ginklas, — užėmė žymią vietą parodoje. Žiūrovams buvo primenama ir tas faktas, kad Amerikos valdžia ligi šiai dienai dar ne- pasirašė 1925-tų metų tarp- tautinės Genevos sutarties, kuri uždraudžia bakteriologi- nių ginklų vartojimą. Po is- torinių prirodymų sekė ra- portai įvairių komisijų, ku- rios lankėsi šiaurės rytų Ki- rijoje ir Korėjoje. Fotogra- fijos ir pareiškimai Tarptau- tinės Moterų Demokratinės Draugijos, pareiškimai ir nuotraukos Tarptautinio Su- žiūrovų Demokratinio Su- žiūrovų ir raportas Tarp- tautinės Mokslininkų Kom- isijos, jos nuotraukos imtos su kiniečių liūdinkais.

Ant stalo stovėjo bakterijoms numesti bombos, viena blėkinė, kita porcelinė ar kažkokio deginto molio. Su- dužę kavaikėliai sulipdyti ir sudaro buvusią bombą. Kie- so popierio, tam tikslui pri- taikinti žiurkių ar kitų gy- vūnėlių nuleidimui su mažais parašutais, bakseliai irgi iš- dėstyti ant stalo. Toliau ki- tame kambaryje yra liudiji- mas amerikiečių lakūnų: Enoch Quinn, Kniss ir O'Neal fotografijos parodo, kaip jie yra apklausinėjami įvairių šalių korespondentų. Ant sienos išstatyti lakūnų rankraščiai, kuriuose jie ra- šo, kad juos mokino mėtyti įvairius ligų perus ir įvairiais būdais, net užgindami tarpe savęs apie tai kalbėti. Re- kordavimo mašinos nuolatos sukosi duodamos išgirsti ir lakūnų balsus, kaip jie duo- da atsakymus ir paaiškini- mus apie bakterines bombas, kur juos mokino kokie kari- ninkai, vietos, vardai, pavar- dės. Apleidžiant parodą bu- vo siūloma lankytojams stuo- ra knyga juodais aparais, kurioje buvo išsitas raportas

Tarptautinės Mokslininkų Komisijos. Knyga taipgi pil- na nuotraukų, rankraščių, dokumentų, vietinių gyven- tojų liudijimų. Kita stora knyga buvo atversta ant stalo, o lapai pripildyti užra- šų įvairių lankytojų visokio- mis kalbomis. Perskaičiau keletą, kurie buvo užrašyti angliškai. Didžiama pareiškė pasipiktinimą prieš bakterijų vartojimą kare ir prieš karus bendrai. Kiti pareiškė savo nuomonę, kad parodos eksponatai yra labai tvarkin- gai suorganizuoti. Aš para- šiau į knygą, kad "Perskai- čius pareiškimus Amerikos aukštųjų politikierių ir genero- lų, kuriuose jie jau ilgą lai- ką planavo ligų perus var- toti, net ir nematęs kitų pri- rodymų gali suprasti, kad tie žmonės juos ir vartojo".

Išėjome iš parodos prieš pat užsidarymą, nešini kny- gomis ir įvairia literatūra, parodančia, kaip Kinijos žmonės nugalėjo ir paskutinį nežmonišką naikinimo būdą. Grįždami kalbėjome, kad ge- riausias būdas panaikinti masinio žudymo priemones, tai sustabdyti einančius karus be atidėliojimo ir už- drausti karą, kaip ginčų iš- rišimo priemonę. Einanti su mumis kinietė moteris sakė, kad laike pirmutinių bakterio- karo dienų viename dist- rikte mirė nuo kažkokių už- krėtimų 40,000 žmonių, į dvi savaites. Dabar, kalbėjo ji toliau, jau mes esame ant tiek organizuoti, kad jei žū- va, tai tik keli vietiniai gy- ventojai, kurie pasiaukoja save, kad apsaugoti nuo bai- siųjų ligų tūkstančius. Vos pasirodžius Amerikos orlai- viams, vietiniai gyventojai apsupti numestus bakterijų skleidėjus, ar tai būtų žir- kių, musių, ar kokių kitų vabzdžių formoje, ir viską be atidėliojimo sunaikina dau- giausiai ugnimi. Pirmos bai- sios aukos tiek išmokino vi- sus, kad net maži vaikučiai pamatę musę ar kokį kitą į- tariamą vabzdį, jau jo gyvo nepaleis. Muses ir žiurkes dabar Kinijoje vadina "Ame- rikos Sąjungininkais" ir nai- kina sistematiškai. Mokyk- lose vaikams duodami kre- ditai už "Amerikos Sąjun- gininkų" sunaikinimą.

Praėję apie keturis kvar- talus nuo Ehrbarsaal prie- jome didelį budinką, šviesos plito iš visų langų. Kinietė paaiškino, kad tai buvusis hitlerininkų centras. Dabar čia įsteigtas Tarybų Sąjun- gos informacijų centras. Apačioje matėsi tarybinė krautuvė "Kaufhaus", bet jau buvo uždaryta, tik kele- tas merginų matėsi viduje,

kurios tvarkė ant lentynų prekes. Iš namo ėjo grupės Austrijos vaikučių, kažką kalbėdami, krykštaudami.

Pasirodė, kad čia yra ro- domos filmos iš Tarybų Są- jungos ir Demokratinė val- stybių ir dar veltui.

Vidun įėję pradėjome kal- binti keltuvo tarnautoją ru- siškai. Jis atsakė "Nicht fer- stehen". Kalbinome kitą ir tas nesupranta. "Ot, tau ir rusų informacinis centras, negali surasti žmogaus, ku- ris jų kalbą vartotų", skun- dėsi mano bendrakeleiviai. Keltuvu pasiekėme trečią ar ketvirtą aukštą. Čia jau bu- vo keletas, kurie kalbėjo ru- siškai ir daug geriau už mus, nors ir girdėjosi kiek vokiš- kos tarmės. Modeliais, foto- grafijomis ir skaičiais nu- tiestos sienos ir apstatyti stalai, parodanti, kas buvo Rusijoje prieš socialistinę re- voliuciją ir kaip palaipsniui per sunkų darbą ir trukdomi karų jie pasiekė dabartinių aukštumų. Garbingiau s i a vietą užėmė Volgos Dono ka- nalo pastatymas, kurio didelis modelis užėmė didelius stalus, o ant sienos didelės spalvotas žemlapis parodė kanalo svarbumą visai Tary- bų Sąjungai dėl susisiekimo laivais, dėl laukų drėkinimo, dėl tyrų pavertimo derlingo- mis žemėmis. Jaunas aust- ras, kuris mums davė paaiš- kinimus, nebuvo kažkaip in- formuotas ir dažnai į mūsų klausimus atsakė, kad neži- no, bet vienas posakis man neišdils iš atminties: "Matote, gerbiamieji, Tarybų Są- junga ir Demokratinės val- stybės nori įrodyti visam pa- sauliui darbu, kad nauja so- cialistinė tvarka yra tobu- lesnė, kaip atgyvenusi savo dienas, sena kapitalistinė tvarka".

Iš tikrųjų, šiems žmonėms taika yra būtinas reikalas, o taipgi ir mums visose šaly- se, tiktai sauželė žmonių dreba, kad karai gal panai- kins jų riebius pelnus. Žy- giavome į viešbutį pereidami gatves, stebėdamies kiek čia darbo buvo įdėta išgrįsti jas plokščiais akmenimis. Perėji- mų vietos išgrįstos baltais akmenimis taip, kad dažyti jų niekas nedažė ir nedažys, kaip kad daro pas mus, Van- couver mieste, kas metai.

Česnaku pakvipusių dešrų kvapas ir tas faktas, kad vie- ton vakarieniš nuvykome į parodą, patraukė ir mus, kur stovėjo eilės vieniečių.

Vargais negalais susirado- me, ir Mariahilf viešbutį. Pa- matę, kad jau beveik namie, užsukome į kavinę. Čia sura- dę keletą kanadiečių, ragau- jančių Vienos alų, prisėdome ir mes, bet neteko ilgai sėdė-

ti, nes turėjo įvykti Kanados delegatų posėdis pusė po dešimtai valandai, tai ir vėl skubėjome.

Susirinkime dalyvavo beveik visi delegatai ir pasi- skirstė kurie ant kokių ko- misijų dirbs. Mat pasitari- muose buvo prieita prie rei- kalo įsteigti tris komisijas: 1) Dėl studijavimų užtikri- nimui tautinės nepriklauso- mybės ir apsaugos visoms tautoms. 2) Užbaigimui da- bar einančių karų. (Šios ko- misijos pirmininku buvo iš- rinktas kanadietis Dr. Endi- cott.) 3) Komisija buvo į- steigta, kad studijuoti būdus, kaip sumažinti tarptautinį į- tempimą ir sustabdyti ne tik einančius karus, bet ir taip vadinamąjį šaltąjį karą. Ant šios komisijos pasisiūliau da- lyvauti ir aš. Tiesa, dalyvau- ti įvairiose komisijose buvo laisvavalis pasirinkimas ir kiekvienas delegatas, nežiū- rint iš kokio krašto bebūtų, stojo dirbti ant tų komisijų, kuriose jis tikėjosi padaryti daugiausiai gero.

Dabar posėdžiai jau nuo ryto ligi 11-tai ar 12-tai va- landai nakties, tik su per- traukomis pavalgyti. Užsi- kišimas visur koridoriuose be galo, visi eina, skuba, siunčia aprašymus kongreso eigos, perka pašto ženklelius, atvirutes. Fotografai dirba be sustojimo, lemputės tik blykčioja, nes daugelis dele- gatų nori parsivežti ne tik kongreso atmintį, bet ir su- tiktų naujų pažįstamų nuo- traukas. Vakarų Vokietijos atstovas lietuvis advokatas Pūdimaitis ir aš nusifotogra- favome kartu, taipgi, bet fo- tografas tiek buvo užsiver-

tęs darbu, kad man ir nete- ko tos fotografijos gauti, nors kainavo nemažai mėgi- nant ją gauti jau kongresui pasibaigus. Gerai, kad nusi- pirkau vieną drg. Pūdimai- čio foto, kuriame jis sveiki- nasi su rytinės Vokietijos delegatais, tai nors tą turiu.

Daug įdomių kalbų teko šiamė kongrese išgirsti, buvo keletas ir nuobodžių. Aišku, iš visur tiek suvažiavę, kaip kurie kalbėjo tik klausimais, kurie liečia jų vietinius rei- kalus.

Tarpe tų pasaulinių figū- rų, kaip Madame Sun Yat Sen, Ilja Ehrenburg, ir kiti, turime prisikaityti ir mūsų delegatą, Dr. Endicott. Jis trumpoje, bet aiškioje kalbo- je pasakė daugiau, kaip kiti kalbėdami valandas. Kalbė- damas apie sugyvenimą pa- saulyje įvairių sistemų, jis pareiškė:

"Reikalas taikaus sugyve- nimo yra toks aiškus, logiš- kas ir būtinas, kad jis turi būti centre mūsų agitavimo už taiką."

Kalbėdamas apie reikalą kolonijų žmonių, jis irgi pa- sakė daug, kalbėdamas labai mažai: "Nekalbėkime mes apie išvystymą atsilikusių kolonijų žmonių. Pirmas žingsnis, kad pagydyti tą at- silikimą, tai nulipkim mes jiems nuo pečių".

Toks smarkus rankų plo- jimas sekė šiuos žodžius, kad tiesiog prisiejo pačiam Endi- kotui prašyti, kad sustotų, ne žodžiais, o tęsiant kalbą toliau. Publika matė reikalą katutes baigti.

(Bus daugiau)

Jungtinių Valstijų jet bom- beris sėja napalm bombas ant Šiaurės Korėjos žmonių miestų ir kaimų. Tolumoje matomi dūmai tai napalm bombomis uždegti gyvenami namai. Toks tai jankių kelias į jų "laisvą pasaulį".

Kas

Berlyno I Karo Kom Majoro D

BERL

18 d. Ber- torių kon- S. A. Den- ryšium su įvykiuon- me sektor

Ryšium lyno Ryti komendai joras Dyt rikiečių, komendai turinio id

"Patvir- želio 18 d- kau reika- mesi į ta- įvykiai Be- pavaizduc- dalu, ir a- šiame lai-š- kaip netu- do.

Ryšium- Jums pra- valdžios, o- įvykdytie- niame se- buvo būti- kad būtų- mai ir ki- riuos vyk- provokato- agentų gru- karinių se-

Nustaty- Berlyno- kurstytoje- ginklais, r- buvo speci- ti. Iš turin- pakanka- štai ką. Ve- tinės Res- organai bi- bė suimto- kovskio, kiniamie I- Naumingš- mo profol- kad jis bu- žmonių gr- binį sektu- parduotuv- kitiems s- dyti; jis ta- jis, kaip ir

Namus- mes

A.

855

213

Kas Kėlė Riaušes Berlyne

Berlyno Rytinio Sektoriaus Karo Komendanto Generolo-Majoro Dybrovos Laiškas

BERLYNAS. — Birželio 18 d. Berlyno Vakarinių sektorių komendantai atsiuntė S. A. Dengino adresu laiškus ryšium su gatvių riaušėmis, įvykusiomis Berlyno Rytiniame sektoriuje birželio 17 d.

Ryšium su tuo vakar Berlyno Rytinio sektorius karo komendantas generolas-majoras Dybrova nusiuntė amerikiečių, anglų ir prancūzų komendantams Berlyne šio turinio identiškų laiškus.

"Patvirtindamas Jūsų birželio 18 d. laiško gavimą, laikau reikalingu atkreipti dėmesį į tai, kad Jūsų laiške įvykiai Berlyne birželio 17 d. pavaizduoti iškraipytu pavidalu, ir aš ryžtingai atmetu šiame laiške esamą protestą, kaip neturintį jokio pagrindo.

Ryšium su tuo aš turiu jums pranešti, kad karinių valdžios organų birželio 17 d. įvykdytieji Berlyno tarybiniame sektoriuje veiksmai buvo būtinais reikalingi tam, kad būtų nutraukti padėgimai ir kiti siautėjimai, kuriuos vykdė čionai atsiųstos provokatorių ir fašistinių agentų grupės iš Berlyno Vakarinių sektorių.

Nustatyta, kad iš Vakarų Berlyno atsiųstieji riaušių kurstytojai buvo aprūpinti ginklais, radijo siųstuvais ir buvo specialiai painstruktuoti. Iš turimų gausių įrodymų pakanka nurodyti kad ir į štai ką. Vokietijos Demokratinės Respublikos tardymo organai birželio 19 d. paskelbė suimtojo Vernerio Kalkovskio, gyvenančio amerikiniame Berlyno sektoriuje Naumingstraseje 34, tardymo protokolą. Jis parodė, kad jis buvo pasiųstas su 90 žmonių grupe į Berlyno tarybinį sektorių padėgimams, parduotuvių aplėšimams ir kitiems siautėjimams įvykdyti; jis taip pat parodė, kad jis, kaip ir kiti samdiniai, tai

darė už pinigus, kaip užsienio žvalgybos papirkti agentai. Kad Jūs turėtumėte apie tai pilnesnį vaizdą, siunčiu jums Vernerio Kalkovskio birželio 19 d. parodymų tekstą.

Turint galvoje išvardintus ir kitus tiksliai nustatytus faktus, Jūsų laiško negalima įvertinti kitaip, kaip nepagrįstą mėginimą nuimti nuo Vakarų Berlyne esančių trijų valstybių atstovų atsakomybę už nusikaltimus sandūnių-karo provokatorių ir ekscesų kurstytojų veiksmus.

Nurodytomis aplinkybėmis tarybiniai okupaciniai valdžios organai negalėjo likti abejingais ir suteikti veiksmų laisvę atsiųstiems iš Vakarų Berlyno agentams. Visiškai natūralu paklausti Jus, kaip pasielgtų JAV, Anglijos ir Prancūzijos okupaciniai valdžios organai, jeigu iš Rytų Berlyno būtų atsiųsti agentai-provokatoriai, kurie įvykdytų Vakarų Berlyne padėgimus, pogromus, žmogžudystes ir chuliganiškus veiksmus ir ragintų daryti smurtą.

Suprantama, kad padėgimų, apiplėšimų ir kitų siautėjimų kaltininkai bus patraukti teismo atsakomybėn ir griežtai nubausti.

Kai dėl ryšių tarp Berlyno Vakarinių ir Rytinio sektorių atstatymo, tai aš laikau reikalingu atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad tarybiniai kariniai valdžios organai nematė kliūčių tiek transporto tiek ir kitiems ryšiams tarp dviejų miesto sektorių atstatyti su sąlyga, kad trijų valstybių komendantai Vakarų Berlyne imsis visų reikalingų priemonių, garantuojančių provokatorių ir kitų nusikalstamų elementų siuntimo į Rytų Berlyno teritoriją nutraukimą".

Ką Liudija Verneris Kalkovskis

Ryšium su chuliganiškais veiksmais, kuriuos demokra-

tiniam Berlyno sektoriuje organizavo Vakarų Berlyno agentai, Vokietijos Demokratinės Respublikos saugumo organai suėmė daug provokatorių. Tardymo organai paskelbė šį birželio 17 d. suimto Vernerio Kalkovskio tardymo protokolą. Protokolas sutinkamai su įstatymo nurodymais buvo pateiktas tardytajam patikrinti ir buvo jo patvirtintas.

Verneris Kalkovskis gimė 1916 metais Giustrove (Meklenburgas), vokietis, nepartinis, vedęs, pagal profesiją — artistas, bedarbis. Jis gyvena Berlyne, Nauningstrase 34.

Klausimas: Kuriam Berlyno sektoriuje jūs gyvenate?

Atsakymas: Aš gyvenu amerikiniame Berlyno sektoriuje.

Klausimas: Kaip įvyko, kad jūs, mėgindamas organizuoti riaušes Berlyno demokratinio sektorius teritorijoje, buvote suimtas kartu su kitais?

Atsakymas: birželio 17 d. rytą aš buvau nusiųstas su ne mažiau kaip 90 žmonių grupe iš Vakarų Berlyno į demokratinį sektorių. Mes norėjome organizuoti ten riaušes ir įvelti streikuojančius darbininkus į šias riaušes.

Klausimas: Kas davė jums šią užduotį?

Atsakymas: birželio 16 d. 6 valandą vakaro į mano butą atėjo Paulis Giuntingas, kurį aš pažįstu iš Giustrovo ir kuris taip pat gyvena Vakarų Berlyne. Jis pasiūlė man už gerą atlyginimą dalyvauti organizuojant riaušes demokratiniam Berlyno sektoriuje. Giuntingas kartu pasakė man, jog organizuoti šias riaušes palengvins tai, kad demokratiniam sektoriuje tam tikra darbininkų dalis pradeda streiką. Šį streiką reikia paversti maištu. Išklauses tai, aš pasakiau, kad esu pasirengęs dalyvauti šiame nusikaltime, nes norėjau uždirbti pinigų. Smulkesnes instrukcijas apie tai, kaip turi būti įvykdytas šis reikalas, aš gavau kitą dieną anksti rytą.

Klausimas: Papasakokite apie tai smulkiau.

Atsakymas: Išeidamas iš manęs Giuntingas pasakė, kad aš turiu būti birželio 17 d. 8 valandą ryto Breitenbachplace. Aš padariau tai. Paskirtu laiku aš buvau sutartoje vietoje, kur, be manęs buvo dar mažiausiai 90 žmonių. Jų tarpe buvo Jozefas Šneideris, Georgas Gerke, Reinoldas Marolis, Rudolfas Enšinskis, Valteris Halkas ir Giunteris Nimecas. Visų susirinkusiųjų priešakyje buvo Paulis Giuntingas, Hansas Jurgenas ir amerikietis Hiveris, apsirengęs uniforma. Jis turėjo antpečius su dviem žvaigždėmis. Giuntingas pareiškė susirin-

Čia matote sceną ant gatvės žmonių. Apskaičiuota, kad Fukuoka mieste, Japonijoje, potvinis pridarė žalos už kur potvinis pražudė 400 \$500,000,000.

kams, kad mums duotas uždavinys nueiti į demokratinį Berlyno sektorių prisidėti ten prie streikuojančių darbininkų ir paversti taikų streiką maištu reikalaujant nuversti Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybę.

Giuntingas toliau pranešė mums, kad mes turime patys energingai dalyvauti riaušėse. Mes gavome užduotį vykdyti antpuolius prieš vyriausybinus pastatus, padėginėti, plėšti parduotuves, parblokti liaudies policininkus ir aplamai veikti prieš valdžios organus taip pat ir naudojant ginklą.

Po to kalbėjo amerikietis Hiveris. Jis paragino mus kiek galint geriau įvykdyti mūsų uždavinį ir pažadėjo mums, kad už tai kiekvienas iš mūsų bus nusiųstas trims mėnesiams ilsėtis. Kas iš mūsų neturi jokio darbo, tas bus po to priimtas į Vakarų Berlyno policiją ir gaus gerą darbo užmokestį.

Bo to, kiekvienam iš mūsų buvo pažadėta po 50 Vakarų markių, kurias mes turėjome gauti, grįžę iš demokratinio sektorius.

Klausimas: Ką darėte jūs ir jūsų bendrininkai demokratinio sektorius darbininkų atžvilgiu, kad įgyvendintumėte provokaciją?

Atsakymas: Gavę nurodymą organizuoti riaušes, mes suglausta grupe nuėjome per Postdamo tiltą į Potsdamo aikštę. Ten mes prisidėjome prie streikininkų. Ir nuo to momento mes pradėjome vykdyti mūsų uždavinį, t.y. šūkiais, kuriuos mes skelbėme, mes kurstėme minią prieš Vokietijos Dem. Respublikos vyriausybę ir kitus valdžios organus.

Mūsų grupėje maždaug 20

žmonių turėjo benzino bonkas pastatams padėgti, kurias jie gavo iš amerikiečių sunkvežimio ant Potsdamo tilto. Vieną tokią bonką, man matant, gavo, pavyzdžiui, Giunteris Nimecas.

Potsdamo aikštėje tie iš mūsų, kurie turėjo benzino bonkas, pradėjo padėginėti atskirus pastatus. Aš pats mačiau, kaip ten buvo padegta parduotuvė Ho (valstybinės prekybos parduotuvė. — Red. pastaba). Į šį pastatą Giunteris Nimecas metė savo bonką. Be to, daug kas iš mūsų grupės metė akmenis į liaudies policininkus ir daužė langų stiklus. Taip mes nuėjome kartu su miniomis prie vyriausybinių pastato Leipzigerstraseje, kur riaušės buvo tęsiamos. Bet šį kartą buvo pradėta taip pat šaudyti į liaudies policiją ir į tarybinių tankų įgulas.

Klausimas: Ar jūs pats šaudėte?

Atsakymas: Aš nešaudžiau, nes neturėjau ginklo, bet aš tiksliai mačiau, kaip Hansas Jurgenas šaudė iš revolverio į rusų kareivį. Ar jis buvo nušautas, aš nežinau. Mano vaidmuo Leipzigerstraseje buvo kurstyti minią išstojimams prieš vyriausybę su šūkiu: "Šalin vyriausybę!" ir kitais įžeidžiančiais šūkais. Kurstant minią mums suteikė didelę paramą amerikiečiai, nes pagal jų nurodymą sektorių pasienyje buvo pastatyti du dideli reproduktoriai, kurie be paliovos transliavo kurstomas kalbas vokiečių ir rusų kalbomis. Rusų kalba kalbėjo Antonas Lefleris. Jis ragino policiją ir rusų kariuomenę nieko nedaryti prieš maištininkus ir pereiti į Vakarų Berlyną. (ELTA)

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą. Pardavimui turime didelį pasirinkimą. Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

Suomiu Delegacija Kinijoje

PEKING. — Kuo Mo-jo, Visos Kinijos Literatūros ir Meno Ratelių Federacijos pirmininkas, surengė išleistuvių balių suomių delegacijai, kuri išbuvo Kinijoje ilgą laiką.

Tarp 150 asmenų, kurie dalyvavo išleistuvėse, buvo Mao Tun ir Chou Yang, Visos Kinijos Literatūros ir Meno Ratelių Federacijos vice pirmininkai, Chang Hsijo, Chou Keng-Sheng, Han-sheng ir Chien Tuan-sheng, Kinijos Užsienio Reikalų Liaudies Instituto pirmininkas ir vicepirmininkai, Wu Yu-chang, Kinijos Liaudies Universiteto prezidentas, Ma Yin-chu, Pekingo universiteto prezidentas, Liu Hsien-chou, Tsinhua universiteto viceprezidentas, Sun Shao-chun, Pekingo Agrikultūros Universiteto prezidentas, Fei Hsueh-fan. Visos Kinijos Profesjonų Federacijos vicepirmininkas, Jung Kao-tang, Visos Kinijos Atletų Federacijos pirmininkas, ir daugelis kitų, jų tarpe artistų ir rašytojų.

Taipgi buvo Wu Han, Pekingo vicemajoras, Hung Sheng, Kultūrinių Santykių su Užsieniais direktorius, Chen Ping, užsienio reikalų

ministerijos protokolų skyriaus viršininko pavaduotojas.

Prie to, dalyvavo Helge von Knorring, Suomijos ambasadorius Kinijoje, ir Suomijos legacijos nariai.

Kalbėdamas išleistuvėse, Kuo Ma-jo pasakė: "Mes esame giliai įsitikinę, kad mūsų suomiški draugai parves Kinijos žmonių draugiškus sveikinimus Suomijos žmonėms. Mes tikime, kad sugrįžę namo Suomijos kultūriniai veikėjai su Madam Kekkonen priešakyje plės kultūrinius santykius tarp mūsų šalių".

Prisiminęs Kinijos Suomijos prekybinę sutartį, kuri buvo tik pasirašyta, jis pareiškė, kad plėtimas prekybinių santykių duos naudą abiem šalim ir padės sutvirtinti kultūrinius santykius ir prisidės prie taikos gynimo.

Jam atsakydama, Madam Kekkonen, Suomijos premjero žmona, pareiškė:

"Suomijos kultūriniai delegatai išbuvo Kinijoje šešias savaites kaip Kinijos žmonių svečiai. Mes matėm jūsų mokyklas, jūsų universitetus, jūsų vaikų darželius, kaip ir fabrikus ir statybos darbus. Visur mes matėm šilčiausią

entuziazmą. Mes parsivešime į savo šalį atmintį jūsų didžios šalies, kur gyvena teisingi ir taikingi žmonės".

Kuo Mo-jo įteikė delegatams dovanas.

Laikė baliaus buvo išgerta daug tostų už Kinijos-Suomijos draugystę.

Suomijos delegacija buvo užkviesta Kinijos Užsienio Reikalų Liaudies Instituto. Į delegaciją, be Suomijos premjero žmonos Madam Kekkonen, įėjo rašytojai, artistai, įmonių darbininkai, parlamento nariai, įvairių sričių specialistai.

Mauri Ryoma, delegacijos pirmininkės pavaduotojas, parlamento narys, pareiškė, kad pasirašytoji prekybinė sutartis yra svarbus žingsnis linkui išsivystymo ekonominių santykių tarp šių dviejų šalių.

Toliau savo kalboje jis pažymėjo, kokius išpūdžius jis gavo Kinijoje. Pirmusia, jis sakė, kad jis pastebėjo pastovumą, solidarumą ir tvarką, taipgi liaudies valdžios populiarumą tarp masių, kaip ir komunistų partijos. Jis sako, kad nėra abejonės, kad kitos Kinijos negali būti.

Toliau jis pastebėjęs Kinijos žmonių nuosirdų draugiškumą Suomijai ir jos žmonėms. Jis dabar sužinojęs, kad Suomija turi 500,000,000 draugų Kinijoje.

Jis taipgi pastebėjęs tvirtą draugystę tarp Kinijos ir Tarybų Sąjungos. Universitetuose, mokyklose, poilsio namuose, kaimiečių tarpe, faktinai visur, žmonės kartoję: "Mes norime išmokti pažangios tarybinės technikos, mokslo, kultūros". Jis sako, kad juokinga darosi, kuomet atsimeni amerikiečių žinių agentūrų spėlojimus, kuri šalis kuriai vadovauja. Abiejų šalių draugystė, sako jis, yra paremta lygybe.

Ant galo, sakė jis, jis visur pastebėjęs Kinijos žmonių troškimą būdavo savo šalį ir taikiai sugyventi su visais.

Profesorius Kustaa Vilku-pa pažymėjo, jog jis pastebėjo, kad Kinijos liaudies valdžia stengiasi apsaugoti senovinę kinų kultūrą. Kultūros kilimas Kinijoje, sakė jis, pasiekė naujo aukščio.

Kalbėjo panelė Taimi Jokinen, čėverykų fabriko darbininkė, Matti Rautio, kompozitorius, Georg Backlund, žurnalistas, Dr. Heikki Savolainen, Matti Jarveppaa, agrikultūros instruktoriai, Allen Jarvenpaa, fabriko inspektorius, ir kiti, ir visi reikė pasitenkinimą savo vizitu ir pastebėjais reiškiniais naujoj Kinijoje.

Parduodam Namus

PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1878

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

Je! Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lieuvlis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Mačiavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Je! Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasantų, Skaityt Kit Liaudies Balsą

Dukaborų lumbijos pr vadinamų I ta, kuri lab

VANCOU Vazinėjant ton apylink nay sritis i susiduri su kaborų pro problema, ginčyti, net Bet po sėj viais apie p veiksmus, dukaboram sektai žino Freedom", kurs gali i vienas iš d skandalų i vykdyme i nistracijoj.

Premjere apie "griež "mažuma, neklausyti išeina iš jsi kaltė puol kilmės žm jiems su di mis. Kitais raš Benne tymą prieš tų ir grun statymo g jų socialų blemų.

Galima kaborams diška "did nistracija. kartas, ne carų Rusij pergyveno pusė šimto gi galima i premjero F rie kaip i to), kad tos blogėja

Tokios r da savotišl pasireiškia nay kaimų komitetų"

Dukaborų tarpe Britų Kolumbijos provincijoje yra taip vadinamų Laisvės Sūnų sektai, kuri labai priešinasi bent

kokiems įsikišimams į jų reikalus. Savo opoziciją svietiskai santvarkai jie reiškia apsinuoginimu, deginimu na-

mų, eksplodavimu gelžkelių ir t.t. Čia matote dukaborų šeimą, kurios namą tie laisvės sūnūs sudegino.

DUKABORŲ PROBLEMA

Tom McEwan

VANCOUVER, B. C. — Vazinėjant po Nelson-Creston apylinkę ir kitas Kootenay sritis Britų Kolumbijoj, susiduri su kokia nors "dukaborų problema". Kad yra problema, niekas negali užginčyti, net patys dukaborai. Bet po sensacinių atgalviais apie padegimus ir kitus veiksmus, kurie primetami dukaborams, o ypatingai sektai žinomai kaip "Sons of Freedom", slepiasi dalykas, kurs gali iškilti viršun kaip vienas iš didžiausių politinių skandalų Kanados įstatymų vykdyme ir valdiškoj administracijoje.

Premjero Bennetto kalbos apie "griežtą pasielgimą" su "mažuma, kuri užsispyrusi neklausyti mūsų įstatymų", išina iš įsitikinimo, kad visa kaltė puola ant dukaborų kilmės žmonių, ir grumojai jiems su didesnėmis bausmėmis. Kitais žodžiais, premjeras Bennetas rodo nusistatymą prieš mažumą imigrantų ir grumojai jiems visa įstatymo galia kaip išeitį iš jų socialių (ir politinių) problemų.

Galima pasakyti, kad dukaborams yra pažįstama valdiška "didelės lazdos" administracija. Jie kentėjo išties kartas nuo tokios valdžios carų Rusijoje. Nemažą dalį to pergyveno atvykę Kanadonų šimto metų atgal. Taipgi galima pridėti (atsitikime premjero Bennetto ir tų, kurie kaip ir jis nepastebėjo to), kad "problema" nuolatos blogėja.

Tokios rūšies "išeitis" duoda savotiškus blogumus. Tas pasireiškia visoj eilėj Kootenay kaimų pavidale "piliečių komitetų", "ypatingų patru-

lių" ir kitų formų vigilantų, kurie, dėl mažiausios priežasties, gali sukelti gaujinio "patriotizmo" veiksmus prieš dukaborus.

Kas Nužudė Vereginą?

Dukaborai turi pateisinaimų skundų prieš Ottawos ir Victorijos autoritetus, senus skundus. Jie norėtų, kad karališkoji ir kita policija pabandytų surasti, kas nužudė jų dvasinį lyderį, Petrą Vereginą, 1924 metais. Viešame laiške, adresuotame "... visiems, kuriems rūpi dukaborų problema", Pete Maloc iš Thrums, B. C., pasižymėjęs dukaborų lyderis, sako: "Labai maža pastangų buvo daroma... išaiškinti misteriją nužudyto Petro Veregino 1924 metais. Mano manymu, investigacija turėjo prasidėti su šiuo reikalu, ir jeigu būtų paaiškėję, kodėl ir kas nužudė tą žmogų, rasi kitos problemos būtų visai lengvai išrišamos".

Teisingai, ar neteisingai, daugelis dukaborų yra tvirtai įsitikinę pagal autoritetų veiksmus tuo metu, kad jie nenorėjo nuodugnai ištirti "misteriją", kuri supa Petro Veregino ir kitų mirtį, kuomet CPR traukinys buvo "išbombarduotas" 1924 metais.

Ir šiandien yra tvirtas įsitikinimas daugumoj dukaborų, įskaitant 75-80 nuošimčių "Laisvės Sūnų" sektos, kad mažą mažumą "fanatikų", įsivėlusią į padeginėjimą dukaborų namų, kursto ir verčia nekurie nedukaboriški interesai.

Taip pat dukaborai nepatenkinti valdžios paaiškinimais, kuriuos ji duoda laikas

nuo laiko, kas liečia konfidencialumą jų žemių, namų, pinigų ir kito turto Saskačevanoj kiek metų atgal.

Pas juos yra gerai pamatuotas įtarimas, paremtas patyrimu kaip Kanados piliečių, kad nuosavybė dabartinėje mūsų visuomenėje yra "šventa" tikrai kol ji nepriklauso dukaborams.

Provokacijų Ranka

Niekas taip nesipiktina sauja fanatikų jų tarpe, kurie griebiasi priešjstatymiškų veiksmų, kaip patys dukaborai. Bet jų pasipiktinimas yra persisunkęs kitos rūšies pasipiktinimu — žinojimu, kad nekurie didžiausi nusikaltėliai yra policijos agentai ir provokatoriai, kurių vyriausia užduotis išrodo yra palaikymas dukaborų bendruomenės neramumė tikslu, kad būtų lengviau juos išvaryti iš šios šalies ir tokiu būdu "paveldėti" nekurias geriausias žemes ir nuosavybes Kootenay srityje, vertas milijonų dolerių.

Daugelis dukaborų taipgi yra įsitikinę — ir atrodo, kad yra užtektinai pamato tokiame įsitikinimui — kad, nekurie priešjstatymiški veiksmai, primetami dukaborams, įvykdomi nedukaborų, žmonių, kurie turi pritarimą iš tam tikrų autoritetų, ir tokiu būdu laisvi nuo "tokios pat bausmės", kokią premjeras Bennetas siūlo dėl dukaborų.

Per keletą dienų, kurias aš praleidau Kootenays, aš surinkau užtektinai medžiagos ryšium su šia "problema", kad užtektų knygai. Kaip pirmas žingsnis prie išrišimo dukaborų "problemos", turi būti pravesta tikra vieša investigacija iš atsakomųjų piliečių sudarytos komisijos; komisijos, kuri pažvelgtų giliai į rekordus poli-

A. G. Bell'o Kalbanti Viela

Rašo Al McGregor

"Telefonas buvo ne išrastas, o paveldėtas", sakydavo žmonės, kalbėdami apie Alexander Graham Bell išradimą. Nes Bell išrado telefoną darbuodamasis ant prietaiso, kurio pagalba kurti žmonės galėtų matyti kalbą — pasimojimas, ant kurio jo tėvas ir tėvo tėvas darbavosi dar prieš jį.

Jo tėvas, faktinai, pagarsėjo išraskdamas sistemą, vadinamą "matoma kalba", kurioje garsai paverčiami ženklais. Tačiau, 1870 metais, matydamas, kad jo sūnaus sveikatai grumojai džiova, jis noriai paliko savo garbę ir persikėlė iš Londono, Anglijoj, į Brantfordą, Ontarijoj, kur, jo įsitikinimu, šviežias oras pagydys jo sūnų. Taip ir atsitiko. Jaunas Alex, kuriam buvo skirta gyventi tik 6 mėnesius, aktualiai išgyveno iki 70 metų.

Šeimynos susirūpinimas kurčiais persidavė ir Alexandrui, nes visą savo gyvenimą jis tuomi rūpinosi. Besidarbuodamas ant instrumento, kurs užrekorduotų garsus dėl kurčių, jis ir išrado savo didįjį atradimą — telefoną. Alex žinojo, kad kada žmogus kalba, jo balsas sukelia ore virpėjimą, ir kad šis oro virpėjimas, atsimušęs į mūsų ausų bubnelius, sukelia garso jausmą.

Tokiu būdu jis jautė, kad jeigu būtų galima kaip nors nufotografuoti šiuos balso virpėjimus, tai tas padėtų kurtiems žmonėms išmokti kalbėti. Kad atsiekus to, Bell pagamino instrumentą, kurį vadino fonografu, ir kuris susidėjo iš ištemptos plonutės plėvės, ilgios lengvos medinės rankenos, pritvirtintos prie plėvės, šniūro, pritvirtinto prie rankenos, ir įleikutę panašaus mikrofono. Kada garsas buvo siunčiamas į tą mikrofoną, jo virpėjimas persidavė per ištemptą plėvę ar odą į rankeną, kuri kilnojosi aukštyn ir žemyn, o šniūras darė pėsakus ant juodos lempos paviršiaus.

cijos ir valdžios administracijos dukaborų reikalui; komisijos, kuri paliktų kalkių kibirą už durų ir ieškotų priežasčių pačiose šaknyse.

Tokia komisija galėtų iškelti viršun faktus, kurie parodytų, kad nekurie dukaborų veiksmams paakstinimą duoda ne dukaborai, ir kad tie provokaciniai grupės dukaborų veiksmai taikomi tam, kad sudaryti tokią padėtį, kurioje taikūs ir darbštūs (ir karštai tikinti) negalėtų gyventi ir būtų priversti palikti savo darbo vaisius.

Pavyzdžiui, jeigu "a" garsas buvo siunčiamas, ant lempos buvo registruojamas tam tikro pavidalo virpėjimas. Jeigu kurčią vaiką išmokinai duoti tokį pat garsą, kurs pagamintų tokį pat virpėjimą, tai vaikas ištartų tokį pat garsą, koks pasidaro tariant raidę a.

Šis instrumentas, tačiau, buvo dar netobulas, ir Bell patobulino jį pakeisdamas plėvę žmogaus ausimi, o rankeną — žmogaus ausies kaulu. Šis instrumentas buvo daug tobulesnis.

Bell galvojo: jeigu žmogaus balsas sukelia tokius virpėjimus, tai kodėl negalima sukelti tokių virpėjimų elektros srovėj? Pavyzdžiui, jeigu garso "a" virpėjimą paimti, tai susidarytų tam tikro pavidalo virpėjimas. Jeigu būtų galima pagaminti elektrinę srovę, kuri sukeltų tokius virpėjimus, tai būtų galima perduoti garsą "a".

Nuo čia jis žengė vieną žingsnį pirmyn. Žiūrėdamas į žmogaus ausies kaulus, jie pasirodė jam labai dideli, palyginus su plėve. Kodėl negalėtų daug didesnė plėvė judinti magnetizuotą šmotą plieno ir virpėti prie elektrinio magneto? Tokiu būdu buvo sugalvota telefono idėja.

Už dviejų metų po to, 1876 metais, Bostone, Bell savo idėją pavertė praktika, ir tais pačiais metais buvo pravesta telefono linija tarp Brantfordo ir Mount Pleasanto, Ontarijoj, 8 mylių ilgio.

Brantfordo žmonės pamainė, kad Bell išprotėjo — "Įsivaizduokit, žmogus nori kalbėti per vielą!" — Bet didžiulė Jungtinių Valstijų Western Union Korporacija buvo kitos nuomonės, ir pradėjo gaminti telefonus, neteisėtai naudodama jo idėją. Ji neleido mažai Bell firmai tiesti telefono laidus, kadangi jai priklausė keliai, gelžkelių kontoros ir viešbučių lobės. Faktinai viskas, kad atėmus iš išradėjo jo išradimą.

Bell beveik badavo dirbdamas ant savo išradimo, o paskui Western Union norėjo palaikyti jį tokioj padėtyj. Bell'o laimei, po metų laiko kovos teismuose, jis išėjo laimėtoju.

Nuo tada, Bell'o asmeninė ateitis buvo užtikrinta. Bet jis paliko foks pats, vis dar išradėjas, humanitaras. Jis išrado radio telefoną, prietaisą suradimui metalų žmogaus kūne, o ant galo nemažai buvo atsakomingas už pirmą orlaivio skridimą Bri-

(Pabaiga ant 12 pusl.)

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Taša)

Juodu ilgai išdėjo tylėdami. Paskui Nina Georgijevna prisiminė:

— Šiandien institute vienas studentas tarė: "Paryžių jie paėmė, o Komunos vėliava pas mus — mauzuliejuje".

— Štai puikiausias atsakymas Bielčevui! Tu žinai, mama, kas išgelbės Paryžių? Mūsų šikiai!.. Aš esu tuo tikras. Šiandien ašėjau Kaliajevskos gatve, man priešais — raudonarmiečiai, į pirtį ėjo, dainavo... Štai ji — viltis!.. Į juos dabar visas pasaulis žiūri!.. — Jis nusišypsojo ir susimąstęs kitu balsu tarė: — Jei būtų pasaulyje toks stebuklingas telegrafas — tiesiog iš širdies į širdį, aš nusišypsčiau telegramą į Paryžių: kaip Kaliajevskos gatve žygiavo raudonarmiečiai ir dainavo...

Šposaudama, švelniai Nina Georgijevna paklausė:

— Merginai?

— Ne... Vienam berniukui iš "Roš-ene".

Grįždamas naktį namo, jis pagalvojo apie Valią ir riktelėjo sau: bus karas! Jei ne dabar, tai už kelerių metų... Sergiejus miglotai prisiminė, kaip su vaikežais jis žaisdavo "Perekopą"; taikos metų vaikas, jis nesuprato, kad dviejų bombardavimų pertraukoj žmonės išpučia į mantriausius stiklus, stato namus, sodina rožes. Jei tą naktį jam būtų pasakę, kad valandą prieš mūsų galima pabučiuoti merginą, — jis nebūtų patikėjęs.

O rytą žydrumu tviskėjo taikos dangus su lengvais plunksniniais debesėliais. Apie artėjančią audrą Sergiejus galvojo dažniau nei jo vienmečiai — jam teko pabuvoti kitoje stovykloje, ir fašistai jam buvo ne vien laikraščių žodžiai; bet, galvodamas apie karą, jis negalėjo jo pajusti. Triumfuodamas jis kalbėjo Grigorjevui: "Mato — visai ne utopija. Dar iki termino visa sutvarkysim..." Vakare jis paskambino Valiai.

— o —

Rugsėjis buvo lietingas, nejaukus; ir štai pasitaikė giedra diena. Žavus rusiškas ruduo; rodos, ir medžiai, nujausdami ilgą žiemą, dar išlaikę dalį apdaro, ir saulė, dar šilta, stengėsi paguosti, pakelti žmogų — juk pavasarį vėl sužaliuos sodai, ir saulė prasiverš pro dvigubus langus.

Pavlas Sergiejevičius Lukutinas paskambino žmonai nepareisiaus pietų. Išėjęs į gatvę ir pamatęs Aleksandro sodą, visą aukse skendantį, rausvas, šiltas Kremliaus

sienas, jis nusišypsojo pasitikinčia šypsena.

Lukutino gyvenimą darė painų ne išoriniai įvykiai, o sielos polinkiai. Jo tėvas, botanikos profesorius, buvo atsidavęs praeito šimtmečio idėjoms, dalį simpatijų skirdamas Tolstojaus pamokslams nesipriešinti piktam ir kitą dalį — svajonėms apie liberalinę konstituciją. Revoliucija jis džiaugėsi, bet veikiai sumišo: "Vėl kraujas!.." Jis ėmė sirguliuoti, retai teiseidavo iš namų ir skaitydavo Platoną. Kai vienas bičiulis jo paklausė: "Sabotuoji?", į tai profesorius suurzgė: "Aš, gerbiamasai, nesabotuoju, aš piktinuosiu." Netrukus jis mirė.

Pavlas Sergiejevičius tartum pasiėmė tęsti tėvo pradėtą ginčą su istorija. Dar paauglys būdamas, sąsiuvinėje jis parašė "Prieš srovę". Jį žavėjo literatūra, romantikai, originale jis skaitė Baironą ir Lenau, tačiau studijuoti nusprendė statybą, įtikindamas save, kad liaudis visada teisi ir tarnauti reikia liaudžiai. Baigęs institutą, jis dirbo Kazanėje, Bereznakuose, Kuznecke, o pastaruosius metus Maskvoje. Darbu jis buvo patenkintas, tačiau dažnai jį kankino abejonės — ar teisingas tas reikalas, kuriam jis atidarė ir metus, ir sielą. Jis piktinosi papročių šiurkštumu, vieno ar kito valdininko beširdiškumu. Jis sau atsakydavo: tai todėl, kad mes — pionieriai, po dvidešimt metų žmonės bus kitokie... Tačiau kartais nusivylęs jis galvojo: šitokių neperdirbsi... Kaip ir tėvas, jis piktinosi kiekvienu neteisėtumu, tik jo būdas nepanašus buvo į tėvo: profesorius, nors ir žavėjosi Tolstojaus idėjomis, visada buvo pasiryžęs peštis, o Pavlas Sergiejevičius buvo tylus, visada susivaldęs. Jis pats iš savęs šaipėsi: gražuolėlis, protestuoju tarp keturių sienų. Tai nebuvo bailumas, jį pančiojo sielos dvilypumas — gal būt, auklėjimo padarinys, gal būt, kai kurių per daug užsidariusių asmenybių dalia.

Kas žino, kiek jis pergaltavo per dvidešimt metų — bendrabučiuose, barakuose, tolimų kelionių Rusijos traukiniuose, lyg specialiai apmąstymams ir pritaikytuose! Prie savo amžiaus jis artėjo lėtai, skausmingai, nepasitikėdamas nei jį supančiais žmonėmis, nei savimi. Klaidingai jis buvo laikomas žmogumi visuomeniniam gyvenimui abejingu, jis ne tik daug skaitė, jis stengėsi sieti tai, kas perskaityta, su

tuo, ką matė, savo darbo jis neskyrė nuo minčių apie kultūros raidą. Fašizmas jį sukrėtė: jei jis ilgai abejojo gėrio savumais, tai pikta jis tuoju atpažino, ir neapykanta piktam padėjo jam išsivaduoti nuo daugelio prieštaravimų; jis ėmė rečiau svyruoti, vis labiau pasitikėdamas galvojo apie ateitį — žinojo, kad bus dvikova, kuri daug ką nulems.

Keletą kartų gyvenime jis buvo pamilęs, tačiau įgimtas drovumas jam kliudė pareikšti savo jausmus. Jis vedė vėlai; dargi negalima sakyti, kad vedė — visa nusprendė Katia. Tai buvo dangišku akių mergina (bent Lukutinui taip atrodė), tačiau nepaprastai praktiška, jausmus vadinanti menkniekiais. Ji nenorėjo išvykti į provinciją. Tuo metu Lukutinas jau buvo aprūpintas. Pastebėjusi, kad jis rausta, kai jinaivai pašnekina jį, Katia pasikvietė jį pas save ir išprašė draugę. Po savaitės ji rimtai tarė: "Dabar galime susiregistruoti..." Ji pagimdė dukterį ir jo kambarį padarė jaukesnį. Lukutinas laikė ją viena neišvengiamų blogybių: ji reikalavdavo, kad jis daugiau uždirbtų, ir įkyrėdavo jam plepalais ir pasakojimais apie komiso krautuves.

Jis džiaugėsi, kad nevyks namo; nusprendė užkasti kavinėje. Jis pasirinko staliuką prie lango ir ilgai žiūrėjo į rudens saulėlydį; nepastebėjo, kai prie jo priėjo aukštas, languota sportine eilute apsilikęs žmogus. Lukutinas nustebęs pažvelgė — šviesios, truputį nedrąsios akys, reti banguoti plaukai. Rodos, pažįstamas, o kas — neprisimena... Prieėjęs žmogus kreipėsi į jį vokiškai:

— Nepažįstate? O aš jus kaip mat pažinau. Atmenate — Kuzneckas, trisdešimt antrų metų liepos mėnuo...

Prieš aštuonerius metus į Kuznecką atvyko vokiečių grupė; jų tarpe buvo ir jaunas Berlyno architektas Kurtas Richteris. Jis išsiskirdavo kaip savo poetiška išvaizda, taip ir ekspansingumu, džiūgaujdamas viskuo: ir daubomis, ir inžinierių drąsa, ir taiga, ir spalvingais kazachų apdarais; jis tolydžio sūkaudavo: "Kolosalu!" Palyginus su švaria, tvarkinga ir nuobodžia Vokietija, visa jam atrodė pasakiška. Aš darau si komunistas, tvirtino jis sau.

Kuznecke jis gyveno savaitę ir ten susipažino su Lukutinu, kuris laisvai kalbėjo vokiškai. Nenoromis Pavlui Sergiejevičiui teko būti gidu; tatau jam buvo nesmagu. Kai Richteris parodė žemines, Lukutinas ėmė aiškinti: "Neseniai čia ne gyvos dvasios nebuvo..." O vokie

kė: "Kolosalu! Ir kiek čia vaizdingumo!.." Richteris, nutaręs prisidėti prie komunistų, tarė Pavlui Sergiejevičiui: "Juk jūs seniai partijoje?.." Lukutinas paraudo, tartum jį nusikalstant būtų pagavę, ir atsakė: "Aš nepartinis."

Tai buvo taip seniai, ir tiek per tą laiką išgyventa, kad net nuostabu, kaip Richteris pažino Lukutiną ir kaip Pavlas Sergiejevičius prisiminė jų susitikimą.

Richteris mažai tepasikeitė, nebent tapo kiek santūresnis. Žiūrėdamas į rusą, jis prisiminė savo jaunystę, paklaidas, džiaugsmus. O Lukutinas stengėsi atspėti, kaip Richteris atsirado Maskvoj: ar vienas tų klaidžiojančių po pasaulį skurdžių, ar įtakingas fašistas?..

Trisdešimt antrais metais Richteris vis dėlto netapo komunistu. Grįžęs į tėvynę, jis nutarė į politiką nesikišti. Ar maža pasaulyje kitų aistrų? Jis susitiko Hildą. Ji buvo maža garbanota galvute, panaši į baltą negrę. Richteris neteko galvos; dvejus metus jis siekė Hildos rankos, pavyduliavo jos visiems, net senam anglų kalbos mokytojui. Kai pagaliau jis pasiekė savo ir vedė, jo kančios padidėjo; jam atrodė, kad Hilda jo nemyli ir, jei ne darbais, tai mintimis nuolatos jį apgaudi nė j a. Naktį jis bijojo užmigti, — keletą kartų jis girdėjo, kaip žmona kažką kalbėjo per miegus; jis laukė, ar neišduos nežinomo varžovo. Hilda atrodė tyli; tačiau, žiūrėdamas į jos vaikiškas ir drauge paslaptingas lyg katės akis, jis žinojo, kad šios moters širdis — sietuva.

Kuriems galams jam politikuoti? Jis gerai uždirbo, vaikščiojo su Hilda į teatrą, domėjosi psichoanalize. O politika nekviesta pati ėmė lankytis. Į valdžią atėjo "naciai". Richteris galvojo, kad jei "naujas režimas" ir naujingas Vokietijai — kas gali žinoti? — tai kultūringus vokiečius jis varžo. Kaip ir daugelis silpnavalių žmonių, jis laikė save žmogum su charakteriu ir, kartodamas svetimus žodžius, manė reikią savo slapčiausias mintis. Bičiuliai pažnabždom jam pasakodavo anekdotus, pajukiančius Trečiojo Reicho vadeivas. Hilda sakydavo: "Aš bijau išeiti į gatvę... Vakar smogikai tampė gatvėmis kažkokią jauną moterį. Kalbėta, kad ji gyvenusi su žydu... Jai spaudė į veidą. Tai šlykštu! Kas kam darbo, su kuo ji gyveno?.. Valstybė neprivalo brautis į lovą!.. O vaikai?.. Ar tu matei, ką jie daro? Jie verčia mažus vaikus žygiuoti kaip kareivius! Nieko gero iš to nebus!.." Richteris galvojo: jį užjaučia tą moterį

todėl, kad ji nori mane apgauti, su bet kuo, net su žydu!.. Vis dėlto jis suprato, kad Hilda teisi — kaip gali smogikai valdyti valstybę?..

Tačiau, kai Hitleris prisijungė Austriją, Richteris tarė: "Galima kalbėti visai, tačiau šis žmogus turi genialią uoselę!.. Tik pagalvok, be kraujo lašo igyvenčino seną vokiečių svajonę!.." Hilda nesiginčijo. Prieš kelerius metus ji su tėvu buvo Vienoje, ir ją sužavėjo šio seno miesto gracingumas, Ringas, moterų elegantiškumas. Be karo gauti Vieną! Gal būt, berėkaują palangėse vaikeliai teisis?.. Tačiau ir Viena dabar taps storžieviska kaip ir Berlynas...

Po Vienos sekė Praha. Richteris buvo tos nuomonės, kad reikia sustoti, jis prisiminė tėvo pasakojimus apie aštuonioliktuosius metus. O jei staiga fiureris susinervins?.. Richteris bijojo karo — bijojo ir pralaimėjimo, ir to, kad teks kariuoti. Tai turi būti siaubinga — sėdėti apkasuose ir laukti, kada tave sudraskys sviedinys!.. O Hilda?.. Kaip jis galės palikti Hildą?.. Šešeri bendro gyvenimo metai, buities smulkmenos, pietūs, tarnaitės sąskaitos, vaistai, igyventas įprastas butas — visa tai neišgydė Richterio nuo žiauraus pavyduliavimo. Jis bijodavo trims dienoms išvykti į Bremeną, grįždavo iš tarnybos neįprastu laiku, prisiversdavo klausytis simfoninės muzikos, kad tik Hilda be jo nueitų į koncertą. Jis buvo tikras, kad žmona, kuri iš komiškos mergaitės tapo gražia moterimi, tik ir laukia progos atsigriebti tai, kas praleista.

Prasidėjo karas. Richterui stojimą atidėjo. Visą žiemą jis kankinosi: ir mano eilė greit ateis... Tėvas jam pasakodavo apie prancūzų artilerijos taiklumą, apie senegaliečių durtuvų atakas. Nejaun tai reiks išgyventi? Ir staiga pasidavė Prancūzija. Ligi užkimdamas Richteris kartu su kitais šaukė: "Sieg heil!" Bet viduje kažkas maudė... O jei visa tai pasibaigs katastrofa? Niekas negali žinoti, ką sumanė Amerika. O Rusija?.. Ką pasakys Rusija? Svarbiausia, neįmanoma suprasti, kada fiureris liausis, ir ar jis iš viso liausis...

Pasikalbėjęs su bičiuliu naciū (viskas dabar sumišo), Richteris ėmė tikėti, kad Vokietijai skirta didi misija — organizuoti Europą. Jis iš naujo perskaitė Nitšę — ir jam pasirodė, kad jis galįs tapti stiprus, vienišas, išdidus. Staiga jis imdavo dūžyti kumštimi stalą ir, gąsdindamas Hildą, kalbėdavo: "Mes, vokiečiai, privalom gyventi neramiai!.." Ji nu-

tebusi žiūrė... pvaliomis k... atsakydavo: ... šiai aš trok... Kam reikaling... yimai?.. Kiek... tu tave gali p... tā... Ir Rich... ji teisi. Negal... paversti azar... Geriausiai buv... zerių laikais, g... beraliai galvo... togūs namai, ... patikima... Ji... ryžių tartum... kystalio, teks... metų arba po

Brolis atv... Prancūzijos... nes, šokolado... lyg mergytė... sužinojusi, k... čiamas užka... pravirko, šok... sutirpo jos ra... tarė: "Menkn... sudorosime p... mėnesius. R... kelti, o ten... atsilaikyti pr... kus". Šie ž... Richterį. Ga... daro klaidų, ... va aukštesni... noma, gaila, ... ti senovės mi... aną, tačiau be... pasieksi, o... naujoji Europ

Naktį Hild... "Tave taip p... į Angliją... žinau. Tai ba... kome į verpe... rų nepaisoma... pažadėk, kad

Kai firma... Richteris, ja... jis trim savai... vykty į Mask... — maļoniai j... bukly šalį. E... liks Hildą?.. vo iš jos prie... vo ją, ji sak... Tokiais laika... kė: "Kaip t... kais".

Prieš išvyk... jį pulkininka

A
&
Chest
Dirbami
Darbas G
899 B
prie

stebusi žiūrėdavo į jį savo apvaliomis katės akimis ir atsakydavo: "Visų labiausiai aš trokštu ramybės. Kam reikalingi šie užkariavimai?.. Kiekvienu momentu tave gali pasiūsti į frontą..." Ir Richteris galvojo: jį teisi. Negalima gyvenimo paversti azartiniu žaidimu! Geriausiai buvo gyventi kaiserio laikais, galima buvo liberaliai galvoti, statyta patogūs namai, o ir jėga buvo patikima... Jie nudžiovė Paryžių tartum obuolį nuo prekystalio, teks atsakyti — po metų arba po dešimties...

Brolis atvežė Hildai iš Prancūzijos kvėpalų, kojines, šokolado; jį džiaugėsi lyg mergytė eglute; tačiau sužinojusi, kad brolis siunčiamas užkariauti Anglijos, pravirko, šokolado gabalėlis sutirpo jos rankoje. O brolis tarė: "Menkniekis! Mes jus sudorosime per tris keturis mėnesius. Reikia tik persikelti, o ten... Niekas negali atsilaikyti prieš mūsų tankus". Šie žodžiai sukrėtė Richterį. Gal būt, fiureris daro klaidų, bet jis visa galva aukštesnis už kitus. Žinoma, gaila, kad tenka žaloti senovės miestus, kaip Runą, tačiau be aukų nieko nepasieksi, o dabar gimsta naujoji Europa.

Naktį Hilda jam kalbėjo: "Tave taip pat gali pasiūsti į Angliją..." Jis atsakė: "Aš žinau. Tai baisu, mes patekome į verpetą, žmogaus norų nepaisoma... Tik tu man pažadėk, kad lauksi..."

Kai firma, kurioje dirbo Richteris, jam pareiškė, kad jis trim savaitėm privalo nuvykti į Maskvą, jis nudžiugo — maloniai jis prisiminė stebuklų šalį. Bet kaip jis paliks Hildą?... Jis pareikalavo iš jos priesaikos, nukamavo ją, ji sakė: "Tu beprotis. Tokiais laikais!..." Jis atsakė: "Kaip tik tokiais laikais".

Prieš išvykstant pasikvietė jį pulkininkas Vilke, pasakė,

kad Rusija — sfinksas, ir būtu gera, jei Richteris pamėgintų atspėti rusišką mįslę. Richteris jau yra buvęs tenai, tikriausiai jis susitiks kam nors iš senų pažįstamų, įdomu patirti, kaip rusai žiūri į bolševikus, ar žinomas ten vokiškosios santvarkos pranašumas, ar esama "taikaus arba pusiau taikaus prasiškerbimo" perspektyvų — taip jis pasakė. Šio pokalbio Richteris Hildai nepasakojo, jis tik pasakė: "Anksčiau važiuoti buvo kur kas maloniau! Aš nebesijaučiu laisvas..." Patylėjęs jis pridūrė: "Tu žinai, kad niekada aš jiems nepataikaudavau. Gal būt, todėl jie manim pasitiki..."

Priėjęs kavinėje prie Lukutino, Richteris visai negalvojo apie pulkininko pamokymus; jis susigraudino, prisiminęs senus laikus, kalbėjo nesivaržydamas, juokavo. Koks jis buvo karštas ir naivus jaunystėje! Kuznecke jis pasakė šitam rusui norįs tapti komunistu. O Lukutinas tada prisipažino, kad jis — nepartinis... Ir staiga Richterį tartum kas įkvėpė: štai kas gali padėti! Pats likimas jam pagelbsti, jis išgirs rusų opozicijos nuomonę, nušiuostys nosį ir žurnalistams, ir samdomiems informatoriams.

Norėdamas palankiai sau nuteikti pašnekėsio dalyvį, Richteris ėmė pasakoti, kaip jis abejojęs "nacių" triumfu. Pasakojimas jį pagavo, ir minutei jis užmiršo savo sumanymą — ką nors sužinoti.

— Žmogui, pratusiam savarankiškai galvoti, mūsų krašte nelengva, visa jam pateikiama jau suformuluota — tiesos, elgsena, net fantazijos. Aš ilgai jais netikėjau, viską absoliučiai kritikavau. O dabar... Reikia turėti drąsos pripažinti savo klaidas. Aš nepasakysiu, kad visada būdavau neteisis, bet aš perdėdavau. Daugelis mūsų juokėsi, kai Geringas pasakė, esą patrankos geriau nei

sviestas, o juk jei dabar mes valgome buterbrodus su sviestu, tai patrankų dėka. Versalyje Vokietija buvo nukriausta, jūs ir pats tai žinote... Kažkokia pasigailėjimo vėta Olandija gyveno šimtą kartų geriau. Dabar vyksta istorinio neteisingumo atitaisymas. Tačiau aš neslėpsiu, kai kurios detalės man nepatinka... Aišku, žydai — votis, tačiau tai, kas vyksta Lenkijoje... Gal būt, aš atsilikau, aš su šituo negaliu sutikti. Ir vis dėlto tai — smulkmenos. Gimsta nauja Europa. Jūs neįsivaizduojate, kaip aš džiaugiuosi, kad mes nekariaujame su jumis. Ideologijos yra skirtingos, tačiau mūsų priešai bendri. Jūs taip pat nesivaiškot praeities. O daug kas... Neįsivaizduokite, aš tai sakau todėl, kad gerbiu jus... Aš žinau, jūs galvojate savarankiškai. Daug kas pas jus paseno... Paimkite, kad ir internacionalizmą...

Jis stabtelėjo: kalbu tik aš vienas, šitai aš nieko nesužinosiu... — Kodėl jūs tylite, ponas Lukutina?

— Klausausi jūsų. Juk pirmą kartą tenka susitikti gyvą fašistą. Įdomu...

— Koks aš fašistas? Fašistai — tai italai, tarp kitko, pas mus juos niekina. O jei jūs manote, kad aš — naciis, jūs klystate. Mano nuomonė skiriasi nuo jų visa eile klausimų. Jūs galite kalbėti su manim atvirai, aš nesu bukaprotis smogikas. Ką jūs galvojate apie mūsų suartėjimą?

— Užsienio politika — painus dalykas. O asmeniškai aš fašizmo... Atleiskite, aš įpratau vartoti šį terminą... Aš asmeniškai fašizmo nekenčiu. Tai reikia išdegti, kitaip žus viskas... Atleiskite, aš skubu.

Jis užsimokėjo ir, nepada- vęs Richteriui rankos, išėjo.

Gal būt, aš kalbėjau per griežtai? Bet juk aš ne diplomatas... Irgi geras! Ir dar bando būti orus... Teks su jais kariauti, ir žiaurus bus karas, Hitleris juos išdresiravo. Toks Richteris anksčiau šiek tiek galvojo, o dabar viską atmetė — mintis, sąžinė, net paprastą padurumą. Oi-oi, o dar filosofų šalis!... Jis ėjo Gorkio gatve.

Aukšti namai ryškiai išsiskyrė vakaro danguje; šie namai jam nepatikdavo, bet dabar jis pajuto jiems švelnumo — tartum ir j juos kėsintųsi žudikas, kurio akys — išsiblaškusio svajotojo. Reikia gyventi, tvirtino sau Lukutinas, nors vien jau tam, kad čia neateitų Richteris...

Susitikęs posėdyje Sergiejų, jis prisiminė ginčą su Bielčevu. Jis norėjo papasakoti apie susitikimą kavinėje, tačiau nepapasakojo, tik, atsiveikindamas su Sergiejum, jis tvirtai paspaudė ranką — ir jam jis pajuto švelnumo, kaip ir namams, miestui, naujų įmonių projektar s, šiam rūsčiam, giedram ir vis dėlto karštam, painiam, aistringam gyvenimui.

Netrukus po pašnekėsio su Lukutinu Richteris išvyko iš Maskvos. Pamatęs Hildą, jis sumišo: kaip ši moteris gražėja! Įsmeigęs į ją akis ir dėdamasis palaidas, jis tarė:

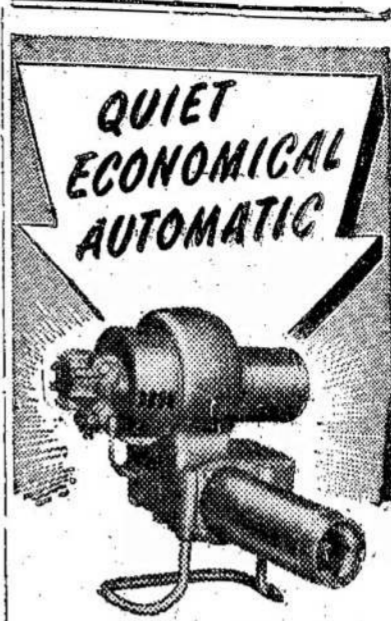
— Maskvoje daug gražių merginų.

Ji abejingai atsakė: — Taip?..

Jis pagalvojo: susidomėjo kitu... Ir niekada jis nesužinos, kas šios moters širdyje!

Hilda ėmė klausinėti, ką jis matė.

(Bus daugiau)

Ekspertiškai įdedam visokių geriausių išdirbystės aliejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsimas aš net iki 24 mėnesių.
- 10% pigiau mokant iš kabinos.
- Garantija vieniemis metais.
- Aliejaus sutartis su bile karia aliejaus kompanija.

Mes taipgi įrengiam ultra modernišką šilto vandens sistemą šilto oro pečius.

Garner & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
RA. 4228

Specializuojamės Pirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Aproxavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Zentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išria akis, nervus, nuo kurių patsina nerovotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Smagus Piknikas

Sekmadienį, liepos 19, seni Hamiltono lietuviai rengia pikniką prie West Westinghouse parko, kur ir kitais metais piknikai vykdavo.

Piknike turėsime puikią muziką, galėsite gerai pasižokti. Taip pat turėsime gerų užkandžių su minkštais užsiėrimais. Visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti ir smagiai laiką praleisti su savo senais pažįstamais, gražiame medžių pavėsyje pakvėpuoti tyruoru.

Pikniką visai lengva atvažiuoti. Važiokite prie West Westinghouse, nuo kurio netoli parke bus piknikas. Pradės 1.30 val. po piet.

Rengėjai

Vasarvietė Atostogoms

Mercury Lodge, 109 Orchard Beach, Lake Simcoe, 1 mylia nuo KESWICK, Ont.

Kambariai ir atskiros kabinos. Autobusai priveža prie pat vietos. Užtikrinimui viešos atostogoms telefonuokite: **Roches Point 184M.**

Įvairios Žinios

Pavadinis Kalną Karalienės Vardu

OTTAWA. — Resursų ministeris Winters pranešė, kad kalnai, kurie supa Maligne ežerą, bus pavadinti "Queen Elizabeth Ranges" vardu, tikslu įamžinti jos karūnaciją.

Maligne ežeras randasi Albertoj.

Kiek Kanadiečiai Suvalgo Kiaušinių

OTTAWA. — Praėjusiais metais Kanadoje buvo suvartota tiek kiaušinių, kad kiekvienam kanadiečiui išeina po 22.7 tuzino.

Tuo pačiu laiku kanadiečiai suvalgė po 22.07 svaro sviesto ir po 7.34 svaro margarino.

Perdaug Muzikos

TORONTO. — Vienas anglas čia pasakojo, kad žmonės gauna perdaug muzikos. Jis

Vasarotojams

KESWICK, prie Lake Simcoe, yra gera vieta atostogoms. Patogios maudynės ir geras žuvavimas. Galima gauti kambarius arba apartamentus.

Dėl platesnių žinių kreipkitės pas J. Linartus, 376 Crawford St., Toronto, arba telefonu: LL. 5990.

kaltina, kad dėl to daug negerumų atsiranda.

Kanadoje per metus laiko pagaminama muzikalių instrumentų už \$11,500,000.

Žemės "Kraujas"

EDMONTON. — Aliejų (naftą) galima pavadinti žemės krauju. Jis teka iš žemės gelmių. O Kanados žemės smarkiai "kraujuoja".

Tik kovo mėnesį Kanadoje aliejaus šuliniai davė 10,905,000 bačků.

Rengė Surprizą, O Pati Gavo

WASAGA BEACH. — Draugė Žižiūnienė norėjo surengti savo vasarnamyje netikėtas vaišes savo šeimai ir vasarotojams pas juos, bet išėjo visai priešingai — ji pati gavo surprizą.

Pereitą sekmadienio rytą, jai pradėjus rengti vaišes, atvažiavo jos sūnus su šeima ir dukterė su šeima ir prisidėjo prie tėvo ir jaunesniojo sūnaus, kurie buvo atvykę anksčiau. Bematant stalas prisipildė valgio, gėrimo, o prie to dar "birthday cake". Vyrai ir visi trys vaikai ir jų šeimos (vienas dar nevedęs) įteikė labai gražų laikrodį. Su maža dovanėle prisidėjo ir vasarotojai. Ir draugė Žižiūnienė pasijuto, kad ne ji padarė surprizą kitiems, o jos šeima jai.

Visi palinkėjo jai daug sveikatos ir dar daugelio tokių laimingų gimtadienių, o draugė Žižiūnienė visus išbučiavo už tuos linkėjimus.

Vienas iš vasarotojų

A. G. BELL'O KALBANTI VIELA

(Atkelta nuo 9 pusl.)
tų imperijoj, apie Baddeck, Nova Scotijoje, 1907 metais. Visų labai mylimas, Bell miš 1919 metais.

Kas liečia korporaciją, kuri vadinasi jo vardu, yra visai kita istorija.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Darbo Progresyvės Partijos Kandidatai Toronte ir York'uose

Trinity: Mr. Tim Buck, 54 Delaney Crescent. Rinkiminiai ofisai: 168 Ossington Ave., tel. OL. 6337; 555 Bloor West, tel. KE. 9433. Oficialus agentas Mrs. Edna Ryerson, 120 Benson, tel. ME. 3498.

Broadview: Mr. William Kashtan, 47 Pinewood Ave., tel. KE. 9025. Oficialus agentas: Florence Theodore, 750 Bathurst St., tel. OL. 4050.

Davenport: Mr. Hector MacArthur, 529 Brock Ave., tel. KE. 5861. Oficialus agentas: Mark Frank, 1558A Davenport Rd., tel. ME. 1917.

Greenwood: Mr. Stewart Smith, 133 Clinton St., tel. LL. 6648. Rinkiminis ofisas: 212 Greenwood Ave., tel. GL. 5641. Oficialus agentas: Mrs. T. Davis, 106 Redwood, tel. GL. 5094.

High Park: Dr. V. G. Hopwood, 212 Major St., tel. KI. 3486. Oficialus agentas: Mrs. R. Phillips, 361 Willard Ave., tel. LY. 2836

Parkdale: Mr. John Boychuck, 316 Runnymede Rd., tel. MU. 8425. Oficialus agentas: Harold Kingsley, 326 Symington St., tel. MU. 8870.

Rosedale: Mrs. Janet Clark, 276 Jarvis St., apt. K., tel. KI. 1895. Oficialus agentas: Mrs. Peggy Reeves, 344 Parliament, tel. RA. 0503.

St. Pauls: Mrs. Annie Buller Guralnik, 1210 Shaw St., tel. OL. 7723. Oficialus agentas: Harry Fistell, 140 Dundas West, tel. EM. 8-4083.

Spadina: Mr. Joseph Gershman, 171 Spadina Rd., tel. MI. 422. Oficialus agentas: Robert M. Laxer, 226 Melita, tel. KE. 6649.

York Centre: Mr. David Kashtan, 25 Gilgorm, tel. MA. 2240. Oficialus agentas: Mrs. S. Morris, 1146 Glencairn Ave., tel. RE. 0392.

York East: Mrs. Marge Ferguson, 95 Springhurst, tel. LA. 7914. Oficialus agentas: Jack Taylor, 8 Barrett.

York South: Mr. Norman Penner, 61 Richardson, tel. RO. 4981. Oficialus agentas: Mrs. Marge Popoff, 19 Venn Cres., tel. MU. 8678.

Danforth: Mrs. Annie Wilson, 90 Winter St., tel. AM. 1-3368. Oficialus agentas: Mr. James Wilson, 90 Winter St.

York West: Mr. Harry Hunter, 226 Melita, tel. KE. 0594. Oficialus agentas: Mr. James Wallace, 1633 Lake Shore Rd., tel. CL. 1-3241.

BYRNELL MANOR

Fenelon Falls, Ont.

Yra puiki vieta atostogoms praleisti. Žuvavimas, maudynės, golfas.

Dėl platesnių informacijų rašykite Anna ir Frank Stukus, Byrnell Manor, Fenelon Falls, Ont., arba telefonuokite: No. 1163

Mes Turime Pardavimui

Gerų Tabako Ūkių

su derliu (krapu)

JOHN GRABSTAS

21 Ball St.

Tillsonburg, Ont.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
143 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO